

**BÜTÜN
ÜLKELERİN
İŞÇİLERİ
BİRLEŞİN!**

TÜSTAV
ARŞİVİ
Bülent + Tuğra
Bağış

kitle

PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKAR

Sayı: 114 5TL.

haftalık sosyalist gazete

**TSİP
ÜZERİNDEKİ
ANTİ DEMOKRATİK
UYGULAMALAR
FAŞİST
TIRMANIŞIN
BİR PARÇASIDIR**

**BASKILAR İŞÇİ SINIFINI
YILDIRAMAZ**

'den haberler

TSİP'NE BASKILAR YOĞUNLAŞIYOR!

İstanbul'da TSİP Üyeleri Gözaltına Alındı!

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'ne baskılar yurt ölçüsünde artmakta devam ediyor. Egemen sınıfların boy hedefi haline geliyor.

Bir yandan suçlamalar yapılırken, bir yandan da yeni yeni TSİP aleyhine davalar açılmakta, demokratik girişimler ve toplantılar engellenmek istenmektedir.

Son olarak Spor ve Sergi Sarayında, 15-16 Haziran olan TSİP'in ikinci kuruluş yıldönümü toplantısı yapılırken, kolluk kuvvetleri geceyi engellemek için ellerinden geleni yapmışlardır.

Konu ile ilgili olarak TSİP'nin açıklamasında özetle şöyle denilmiştir:

«Demokratik ve meşru bir toplantı olan partimizin kuruluş yıldönümü kutlama törenlerine gelenleri yıldırım için polis, Spor Sergi Sarayı Salonuna giden yolları kesmiş, salona gelenleri tek tek aramış, kimliği yanında olmayanları, kitap ve gazete bulunduranları I. Şube'ye götürmüş ve salon çevresinde terör havası estiren toplantı özgürlüğü açıkça çiğnenmiştir.

Böylece durumu gören pek çok davetlinin toplantıya girmesi engellenmeye çalışılmıştır.

Bununla da yetinmeyen polis, pankart ve diğer malzemeleri taşıyan aracı ve içindeki parti üyelerini de I. Şubeye götürmüş ve araçtaki malzemelerin tümüne elkoymuştur.

Hiçbir gerekçe göstermeden kanunsuz olarak gözaltına alınan parti üye ve sempatizanı 16 arkadaşımız halen serbest bırakılmamışlardır.

Bunun dışında henüz tesbit edemediğimiz daha başka kişilerin de aynı şekilde I. Şube'de tutulmakta olduğunu öğrenmiş bulunuyoruz.

Polisin bu kanunsuz davranışını önlemek için yaptığımız girişimler, sonuç vermemiştir.

Söz konusu olay, MC iktidarının demokratik güçler ve sosyalist-ilerici kuruluşlar üzerinde uyguladığı antidemokratik baskıların bir yenisidir.»

AFİŞLEME ÇALIŞMALARI ENGELLENMEYE ÇALIŞILYOR

İstanbul'da TSİP'nin ikinci kuruluş yıldönümü nedeniyle yapılan afişleme kampanyası engellenmeye çalışılmak istenmiştir. TSİP Başkanlık Kurulu'nun açıklaması şöyledir:

«Partimizin ikinci yılını doldurduğu şu günlerde üzerine yoğunlaştırılan baskılar hat safhaya ermiştir. C. H.P. Gençlik kollarının prokratif raporuyla başlatılan son saldırı, son olarak AP'nin zerre kadar bilgi ve kültürden nasibi olmayan ağızlarında doğrudan karalamalar şeklinde devam etmektedir. Varlıkları, yurt top-

rağı pazarlığına dayanan soygun düzeninin sürmesine bağlı olan bu zatlara foyalarının açığa çıkmış olmasının vermiş olduğu bu telaş ve hırçınlıkla en sorumsuz beyanlarda bulunabilmektedirler. Ve bundan cesaret alan kolluk kuvvetleri de keyfi uygulamalarına hız vermektedirler.

Son olarak, 16 Haziran 1976 tarihi ne rastlayan Partimizin ikinci kuruluş yıldönümünü Spor ve Sergi Sarayında kutlayacağımızı bildiren parti afişini yapıştıran üyeler, iki gündür sistemli bir şekilde baskıya tabi tutulmakta daha afişleme başlar başlamaz, merkezi ve önceden planlı bir müdahale ile görevlerinden alkonup Karakollara götürülmekte ve Partimizin en doğal kanuni haklarını kullanması keyfi bir şekilde engellenmektedir. Sadece İstanbul ve Ankara'da 30'u aşkın parti üyesi iki gün içinde göz altına alınmıştır. Ayrıca Partililere karşı şiddet kullanılmakta ve günlerce emniyette tutularak kanunsuzluklar dizisine devam edilmektedir.

Afiş yaptırmak bir siyasi örgütün en temel kanuni haklarından biridir. Bu çeşitten baskılar bizim bu kanuni hakkımızı kullanmamıza asla engel olmayacaktır. Ve bu hakkımızı kullanmamıza engel olmaya çalışanlar er geç yaptıklarının hesabını kanun karşısında verecekler.»

AP'LİLER, TSİP'E ÇAMUR ATMAYA ÇALIŞIYOR

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Başkanlık Kurulu AP Milletvekili Ahmet Buldanlı'nın önergesi ile Devlet Bakanı Gıyasettin Karaca'nın Meclis konuşmasında öne sürdüğü isnatları cevaplandırmış, «Meşru ve demokratik bir kuruluş olan Partimize yönelmiş bu saldırı ve küfürler gerçekte kanunsuzluğu ve zorbalığı baş yöntem edinmiş bir iktidarın hezeyanlarıdır» diyerek TSİP'i «yasa dışı» gösteren Buldanlı ile «Vatan Haini» ilan eden Devlet Bakanı Karaca'yı mahkemeye vereceğini açıklamıştır.

Açıklama şöyle devam etmektedir: «Söz konusu kişilerin kanunsuz ve pervasızca partimize yönelttikleri ithamlar MC topluluğunun alışlagelmış yöntemlerindedir. TSİP meşru ve demokratik bir kuruluştur. Gayri meşru ve kanunsuz olan gerici partilerin faşist özlemleri ve yasalara çiğneyen davranışları, MC'ye bağlı komando örgütlerinin cinayetleri ve faşist tedhiş hareketleridir.

Faşist tirmanış tüm halk güçlerini sindirmeyi, ülkemizdeki sosyal uyanışı boğmayı, emekçi halk örgütlenmesini bastırmayı, sömürü çarklarının daha hızlı döndürmeyi amaçlamaktadırlar. Son haftaların olayları MC partilerinin yeni bir tertipler zinciridir.»

TSİP yöneticileri ayrıca TSİP'i «yasa dışı» gösteren önergenin sahibi Ahmet Buldanlı ile gene Partiyi «Vatan Haini» olarak itham eden Devlet Bakanı Gıyasettin Karaca'yı parti olarak mahkemeye vereceklerini açıklamışlardır. Parti avukatları bu konudaki belgeleri en kısa zamanda toplayıp ilgili adli organlara başvuracaklardır.

BASKILAR ADANA'DA DA SÜRÜYOR!

Türkiye çapında olduğu gibi Mersin ve Adana'da da TSİP üzerindeki baskılar bütün hızıyla sürdürülmektedir. TSİP Adana il örgütünün açıklaması şöyledir:

«15.6.1976 günü Partimizin ikinci kuruluş yıldönümünü kutlamak amacıyla afiş yapıştıran üç arkadaşımız Siyasi artiller ve Dernekler Kanununun açık hükmüne rağmen Mersinde gözaltına alınmış, yine kanunun açık hükmüne rağmen bu arkadaşlarımızın

evleri ellerinde arama kararı olmadan polis tarafından aranmıştır.

16.6.1976 günü de TSİP'in merkezi olarak bastırdığı aynı afişleri Adana'da duvarlara asan iki partili de göz altına alınmıştır.

Sermaye iktidarı MC, içinde bulunduğu çıkmazdan kurtulmak için başta işçi sınıfımız ve sömürülen tüm halkımıza özellikle Partimize faşizan baskılar uygulayarak kendi iktidarını bir müddet daha sürdürmek çabası içindedir.

Ancak bütün dünyada olduğu gibi ülkemizde de gelişen sosyal muhalefetin karşısında zulüm iktidarlarının ne kadar yaşayacağını da hiç kimse kestiremez.

Biz TSİP olarak MC iktidarının düşürülmesi için bütün sendikaları, aydınları, demokratları, ve tüm yurtseverleri birliğe çağırırken, sermaye iktidarının hiç bir baskısına boyun eğmeyeceğimizi, Programımız ve kongre kararlarımız doğrultusunda mücadelemize devam edeceğimizi bildiririz.»

YUNANİSTAN'DAKİ AVGI GAZETESİ, TSİP G. BAŞKANI İLE ROPÖRTAJ YAPTI

Geçtiğimiz hafta içinde Atina'da yayınlanmakta olan Avgı gazetesi yazarlarından Doç. Neoklis Saris, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz ile bir röportaj yaptı, Yunanlı gazetecinin Kaçmaz'a yönelttiği sorular şunlardır:

● Türkiye solunun bugünkü durumu ve geçmişten bu yana gelişimi hakkında ne düşünüyorsunuz?

● Türkiye ile Yunanistan arasındaki ihtilafın esası neye dayanmaktadır? Türk ve Yunan halkları açısından mesleğe açıklık getirebilir misiniz?

Bu sorulardan ilkinde verdiği cevaplarda Kaçmaz Türkiye'de C. H.P. ve onun solundaki güçlerin bir kesitini vermiş ve toplumsal analizini yapmıştır. Daha sonra Türkiye ile Yunanistan arasındaki anlaşmazlığın kökeninde emperyalizmin çıkarılarının ve bu çıkarların korunması için tezgâhlanan oyunların bulunduğunu belirten Kaçmaz, Türkiye ve Yunanistan halkları arasında hiçbir anlaşmazlığın olamayacağını, çünkü halkların objektif olarak kardeş olduklarını, subjektif bazı çelişkiler yaratmanın her iki ülkenin emperyalizme bağlı egemen güçleri olduğunu, dünyanın dört bir köşesinde savaş kundaklığı için fırsat arayan em-

peryalizmin, özellikle ABD emperyalizminin Türkiye ile Yunanistan arasındaki barışçıl yollarla çözüm lenecek konuların üzerine körüklediğini, her iki ülkenin halklarının bu oyuna gelmeyerek barış sloganlarına sınımsız sarılmaları gerektiğini, özellikle Türkiye'de çok güçlü olan milliyetçiliğin ve şovenizmin, başta sosyalistler olmak üzere Türkiye'nin barıştan yana güçlerinin işini bir hayli zorlaştırdığını, bu konuda Yunanistan'ın barışçı güçlerine daha önemli rol ve sabırlı bir mücadele izlemek yolu düştüğünü söylemiştir.

Son olarak işçi sınıfı enternasyonalizminin bu konuda her iki ülkenin sosyalistlerine önemli görevler yüklediğini belirten Kaçmaz, Partisinin Birinci Kongresinde alınan karar gereğince bu konuda somut girişimlerde bulunacaklarını, söz gelimi Türkiye ve Yunanistan halklarının kardeşliğini ve dayanışmasını uğraş edinen bir Derneğin kurulması için karşılıklı girişimlerde bulunulabileceğini, her iki ülkenin barıştan yana güçlerinin meseleyi somut girişimlerle ele alarak her iki ülke halkına barışın önemini ve gereğini kavranması doğrultusunda çaba gösterilebileceğini söylemiş ve Yunanistan'ın barışçı güçlerinin bu konuda görüşlerini bekleyeceklerini bildirmiştir.

TSİP üzerindeki Yeni Baskılar Faşist Tırmanışın Bir Halkasıdır

Emekçi halkımızın sınıf güçleri ve bu güçler arasında yeralan sosyalist partiler, devrimci-demokratik kuruluşlar, sendikalar ve devrimci-ilerici yayın organları üzerindeki anti-demokratik baskılar ve faşist saldırılar yoğunlaşıyor. Gerici-faşist güçler halkımıza ve onun devrimci-demokratik güçlerine aynı merkezden ve başlıca iki koldan saldırıyorlar.

Bunlardan birincisi kendilerine komando adını veren kiralık profesyonel katil sürülerinin, cinayet şebekelerinin tüm ilerici güçlere karşı giriştikleri saldırılar, kanlı provokasyonlar ve kara şiddete dayanan sindirme, yıldırma hareketleridir. Devrimci-ilerici öğrenciler, öğretmenler üzerinde ağır hoyutlara varan komando saldırıları giderek daha geniş ölçüdeki emekçi hareketlerini de saldırı kapsamına almaktadır. Geçtiğimiz hafta içinde karşılaştığımız iki olay bunun en somut kanıtıdır. Seydişehir'de, İskenderun'da, İstanbul'da, Kocaeli'nde Karabük'te Kırıkkale'de çeşitli işçi grupları ve hareketleri üzerinde baskı kurmak isteyen faşistler geçtiğimiz hafta 100 kişiyi aşkın güç halinde, Bursa'da Renault otomobil fabrikalarında ileri işçilere toplu ve planlı bir şekilde saldırdılar. Gazeteler olayı bir sendika çatışması gibi gösterdi. Oysa faşistler sadece faşist bir sendikayı kendilerine kalkan edinmişlerdi, olayın aslı ise Bursa'da gelişen işçi hareketini boğmak, işçi liderlerini sindirmek amacıyla güden planlı ve hazırlıklı bir saldırı olmasıydı. Gene aynı hafta içinde İstanbul'da 740 işçinin çalıştığı Uğurgül fabrikasındaki Disk-Maden İş'e bağlı ilerici işçi grupları üzerine faşist komando saldırıları tertiplendi. Önümüzdeki aylarda işverenlerin işçi hareketlerine karşı, komandoları daha yaygın bir şekilde bir sindirme ve yıldırma aracı olarak, grev kırıcı veya direniş bastırıcı olarak kullanacakları anlaşılmaktadır.

Komando cinayetleri dışında, aynı merkezden ve ikinci koldan yürüten diğer yaygın baskılar da Türkiye'deki emekçi halk güçleri ve onların sosyalist, demokratik örgütleri üzerinde yoğunlaşan kanunsuz ve anti-demokratik uygulamalardır. Egemen sınıfların kendisine hedef seçtiği demokratik kuruluşların başında TÖB-DER geliyor. Bugüne kadar 17 TÖB-DER şubesi yerel mülki amirler tarafından kapatıldı. TÖB-DER genel merkezinden, şubelerine kadar bu örgüt üzerinde sistemli ve planlı anti-demokratik uygulamalar sürüp gitmektedir.

Gene demokratik örgütler arasında TUM-DER, TÛTED, TÛS-DER ve birçok gençlik örgütü ile ilerici sendika derece derece aynı baskılarla, anti-demokratik uygulamalarla karşı karşıyadır.

Daha önce de belirttiğimiz gibi emperyalizm ve yerli ortakları sosyalist partiler üzerinde de baskılarını yoğunlaştırma çabası içindedir. Türkiye'de sosyalist ve demokratik örgütler üzerindeki baskıların faşist tırmanışa paralel olarak yoğunlaştığını ve bu konuda ciddi tehditlerin bulunduğunu KİTLE'nin iki hafta önceki baş yazısında önemle belirtmiştik. O sayının baskıdan çıktığı gün *Tercüman* gazetesi sansasyonel biçimde bir Alman Polis raporunu yayınladı. Ertesi gün DGM Savcısı aynı paralelde beyanatta bulundu. Aynı gün Gaziantep olayı patlak verdi. TSİP Başkanlık Kurulu, CHP Gençlik Kolları raporu ile başlayan bir provokasyon zincirinin tezgâhlandığını ânında belirtti. (Nitekim Gaziantep olayları ile ilgili olarak konuşan bir AP milletvekili G. Antep'de çok önemli olaylar olacağını ilgili bakana ve diğer yetkililere çok önceden bildirdiğini, açıkladı. TSİP'in de ilk günde tesbit ettiği gibi emniyet kuvvetlerinin, uzun süredir, bilgi sahibi olduğu ve izlediği bir olayı, bir provokasyona alet etmek için bu şekilde sansasyonel bir hâle getirdiği anlaşılıyordu. Gene bir TRT ekibinin Gaziantep Olayları ile ilgili yaptığı röportaj bu konuda MC'nin tertibini ele veriyordu. 13 Haziran Pazar günü yayınlanan bu program olayı abartmış biçimde iletmekteydi. Ama röportajcıların konuştukları yaralı polis memurlarından birisi ağzından bazı bilgiler kaçırdı. Polis memuru söz konusu evi çok önceden bildiklerini ve kontrol altında tuttuklarını açıkladı. Daha sonra, olayın geçtiği evin bir AP'li ile de ilişkisi bulunduğu gazetelerde açıklandı. Bütün bu olgular olayın bir mizansen olduğunu kesince kanıtlıyordu).

Gaziantep olayları gene Meclis'e getirildi. Bu arada AP Muğla milletvekili Ahmet Buldanlı bir önerge vererek tahkikat istedi. Bu önergede tüm yasal ve demokratik bir kuruluş olan Türkiye Sosyalist İşçi Partisi de yasa dışı gösteriliyordu. Aynı gün konuşan AP'li Devlet Bakanı G. Karaca TSİP'i «vatan haini» ilan ediverdi. TSİP başkanlık kurulu ise bu iki AP'li parlamentlerden davacı olduğunu açıkladı.

Birtakım Maocu örgütleri ve Maocular arasında aldatılmış bir kısım zavallı genci kendi provokasyonlarına alet olarak kullanmak isteyen gerici-faşist güçler bunları bahane edip ülkede hurjuva terörünü yoğunlaştırmak istiyorlardı. Bir yandan Devlet Güvenlik Mahkemeleri tasarısı aynı sansasyonlar içinde gündeme getiriliyor, öte yandan sosyalist ve diğer demokratik güçler üzerinde baskılar yoğunlaştırılıyor, yeni anti-demokratik tedbirlerin, sıkıyönetimin, faşizmin yeni saldırılarının hazırlıkları yapılıyor.

Egemen güçlerin boy hedefi ola-

rak seçtiği sosyalist güçler arasında Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin adlanmaktadır. Öteden beri katıksız bir Mc Charty'ci olarak bilinen ve málum istihbarat çevreleriyle ilişkisi olan Muğla Milletvekili Buldanlı'nın önergesinde legal ve yasal bir kuruluş olan, demokratik sınırlar içinde çalışan Türkje Sosyalist İşçi Partisi'nin adının bulunması tesadüf olamaz. Gene, Devlet Bakanlığı mevkiini işgal eden G. Karaca'nın iki gizli örgütün adının yanına tamamen legal (meşru) ve demokratik bir siyasal kuruluş olan TSİP'in adını vermesi de rastlantı değildi. Bu furyada Türkiye Sosyalist İşçi Partisi üzerinde birtakım hesaplar ve tertipler planlanmaktaydı. Nitekim TSİP hakkında bu demeçlerin verildiği günlerde Partinin İkinci Kuruluş yıldönümünü dile getiren ve yıldönümü toplantısının tarihini ve zamanını bildiren afişler yapıştıran parti üyeleri iki gün ardarda İstanbul ve Ankara'da gözaltına alındılar. İki günlük afişleme de İstanbul ve Ankara'da gözaltına alınanların sayısı 30 aştı.

Emniyet kuvvetlerinin kanunsuz ve anti-demokratik uygulamaları devam etti. Kutlama toplantısının yapılacağı akşam, Spor ve Sergi Sarayına giden yol polis tarafından kesildi. Kalabalık bir polis grubu toplantıya gelenlerin üzerini tek tek aradı. Eskaza yanında hüviyeti olmayanı I. şubeye götürdü. Spor Sergi Sarayı etrafında estirilen bu terör sadece Partililere değil, tüm oraya gelen tüm sosyalist ve ilericilere karşı yönelmiş bir sindirme, kanunsuz uygulamaydı. Pekçok kimse bu terörü ve gözaltına sevk işlemlerini görüp toplantıya katılmaktan vazgeçti.

Toplantı Sonunda ise Partinin flama, ve tüzük-program yayınlarını, ya da oraya bir kısım sempatanlar tarafından satılmak üzere getirilmiş kitap ve dergileri, toplantıda kullanılan diğer teknik malzemeleri taşıyan araç gece yarısı Birinci Şube ekipleri tarafından Gayrettepe'ye götürüldü. Bu arada 16 kişi gözaltına alındı. Birinci Şube kanunsuz olarak teknik malzemelere, flamalara, kitap ve dergilere, gazetelere el koydu. Parti yöneticilerinin yaptığı tüm girişimler bir sonuç vermedi. Bu yazı dizgiye verildiği sırada Birinci Şubeden salıverilmediğini tesbit ettiğimiz 12 kişi vardı.

Aynı gün, 16 Haziran Çarşamba günü, Adana'da partililer üzerine daha da şiddetli bir terör uygulandı. Söz konusu afişleri yapıştıran veya bu çalışmalarını denetleyen iki parti üyesi Birinci Şubeye götürüldü. Birisi TSİP Adana il yöneticisi olan iki Partiliye altı saat boyunca işkence yapıldı. İşkenceyi yapan polis yetkilileri TSİP'in Gaziantep olayı ile ilgili olduğunu iddia ettiler ve sürekli olarak «Silahları nerede saklıyorsunuz?» diyerek iki partiliye işkence yaptılar. Gene Adana TSİP İl Başkanı Reşit Su-

na'nın evine gürültülü baskın düzenlediler. Tüm mahalle kuşatıldı otuz kadar polis eve doldu. Yapılan aramada *hiç bir şey* bulunmadı. Sorgulamayı yapan polislerin hiç değilse TSİP Adana il örgütünün başına bir çorap örmeğe çalıştığı anlaşılmaktaydı. Neticede o kadar dayak ve işkenceden sonra iki partili «polisi yanıltıcı beyanda bulunmaktan» dolayı savcılığa sevk edildi, ve savcılık tarafından derhal serbest bırakıldı.

Aynı gün Mersin'de aynı afişleri yapıştıran üç partili gözaltına alındı, bu yazı dizgiye verildiği sırada üç partiliden ikisi 44 saattir gözaltındaydılar.

Bütün bunlar nedir? Adana'da sorgulamayı yapan polis memurları, İstanbul'da TSİP toplantısında terör estiren partinin malzemelerine el koyan ve İstanbul, Ankara, İzmir'de elli-yi aşkın parti üye ve sempatanını gözaltına alan polisler bu kanunsuz davranışları kendi inisiyatifleri ile mi yapmışlardır? Hiç şüphesiz, emrin yukarıdan geldiği açıktır. Bu kanunsuz uygulamaları yürüten yukarıdaki ve aşağıdaki her kademe görevlisi TSİP'in yasal bir parti olduğunu, silahla ve benzer gizli çalışmalarla hiçbir ilgisi bulunmadığını bilmezler mi? Bu uygulamaları yapan veya beyanları veren «yetkililer» TSİP'in her türlü maceracı ve goşist eğilime karşı ilk günden beri kararlı bir mücadele verdiğini, çünkü bu tür eğilimlerin burjuvaziye yaradığını belirttiğini bu nedenle bu tür örgütlenmelerin hiç birisiyle ilgisinin bulunmadığını bilmezler mi? Gene bu beyanları veren «yetkililer», TSİP'in Maocuları karşı-devrimci ve provokatör ilan ettiğini, egemen güçlerin bu tür grupçukları yem olarak kullandığını sürekli olarak belirttiğini bilmezler mi? Şüphesiz ki «yetkililer» ve onların istihbarat kaynakları bunların hepsini bilirler.

Ama onlar Türkiye'deki devrimci-ilerici kuruluşlar arasında TSİP'i önemli boy hedeflerinden birisi olarak seçmişlerdir. Onlar asıl Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin işçi sınıfı bilimi doğrultusundaki politikasını ve ideolojik çalışmalarını boğmak istemektedirler. Onlar gerçekte Maocu örgütlerin kimliğini ve objektif olarak kime, neye, nasıl bir karşı-devrime hizmet ettiğini bilirler. Maoculuk ve çeşitli sapmalar karşısında tutarlı bir yol izleyen ve bu nedenle sağlamlaşan, pekişen kurumlaşma sürecini hızlandıran Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin ve tüm işçi sınıfı sosyalisti çizgilerinin düşmanıdır. TSİP kurulduğundan beri baskılar üzerinden eksik olmamıştır. Genel Sekreterinden, MYK ve GYK üyelerinden il yöneticilerine, diğer partililere kadar hemen hemen tüm TSİP örgütleri ve üyeleri çeşitli şekillerde anti-demokratik baskılar altında kalmışlardır.

(Devamı 15. Sayfada)

TSİP'in 2. Yıldönümünü İşçi Sınıfımıza Kutlu Olsun!

TSİP GENEL BAŞKANI AHMET KAÇMAZ'IN 16 HAZİRAN KUTLAMA TÖRENİNİ AÇIŞ KONUŞMASI

Değerli misafirlerimiz, sevgili Partili kardeşlerim,

BUGÜN 15 - 16 Haziran Büyük İşçi Direnişinin 6 ncı, aynı zamanda Partimizin kuruluşunun ikinci yıldönümüdür. Bundan altı yıl önce işçi sınıfımız kendisine yapılan büyük bir haksızlığa, ileri sendikal örgütlenmesine yöneltile saldıraya karşı tepkisini göstermiş ve işçi sınıfının en ileri unsurlarını bağrında barındıran İstanbul proletaryası yüzbinler halinde direnişe geçmiştir. İşçi sınıfımızın tarihinde gerçekten önemli bir dönüm noktası olan bu olayın esas anlamı onun *kendinde sınıf olmaktan kendi için sınıf* olma sürecine yeni ve güçlü bir ivme vermiş olmasıdır.

15 - 16 Haziran Büyük İşçi Direnişi hakkında pekçok şey yazıldı, söylendi. Bundan böyle de ne kadar üzerinde durulsa, anlamı ve önemi ne denli çok vurgulansa yeridir. Çünkü 15 - 16 Haziran işçi sınıfımızın bağrından kopup gelmiş, kendisinden öğretilen dersler çıkartılması gereken bir olaydır. İşçi sınıfımızın zincirlerinden kurtuluma mücadelesinde bizzat yaşayarak bilincine kazıdığı önemli bir deneydir.

Partimizin 15 - 16 Haziran'ın dördüncü yıldönümünde, 16 Haziran 1974 te kurulması büyük işçi direnişini ve onun getirdiği dersleri ne denli önem seddiğimiz kanıtıdır. 15 - 16 Haziran'ın getirdiği en büyük ders, demokratik haklarını savunmada, koruyup geliştirmede, işçi sınıfımızın merkezi siyasi otoriteden yoksun olmasının ne büyük bir eksiklik olduğudur.

15 - 16 Haziran'ın getirdiği bu önemli dersin işçi sınıfının iktidar mücadelesinde Partisinden başka bir silahtan olmadığı gerçeğinin somut olarak yansımaları direnişin hemen sonunda bu meseleye çözüm arama çabalarını daha yakın olarak gündeme getiriyordu. Ama bir yandan sosyalist hareketin bölünmüşlüğü ve dağınıklığı, bir yandan da ideolojik seviyenin son derece düşük olması bu doğrultudaki girişimlerin semeresiz kalmasına ve sapmaların daha da kristalleşip azmasına sebep oluyordu. İşte 12 Mart, 15 - 16 Haziran'ın getirdiği büyük ders rağmen işçi sınıfımızı ve özellikle sosyalist hareketimizi böylesine elverişsiz şartlarda yakaladı. Ve 12 Mart'ın aynı konuda yani merkezi siyasi otorite meselesinde getirdiği ikinci ders, sosyalist hareketimize çok acıya mal oldu.

12MART faşizmi sosyalist hareketimize gerçekten *pahalıya* oturdu. Faşizme karşı

mücadelede işçi sınıfının yerini ve onun örgütlü mücadelesini kavrayamayan pekçok fedakâr unsurun sol maceracı girişimleri, faşizmin kanlı terörü ile bastırılırken bir kısım unsurlar da örgütsüzlük nedeniyle pasifize olup kaldılar.

12 Mart dönemi sona erdiğinde işçi sınıfının siyasi örgütlenme meselesi yaşanan acı deneylerin ışığında çözüme ulaştırılması gereken en acil problem olarak gündemde duruyordu. Oysa 12 Mart öncesinin dağınıklığı, bölünmüşlüğü bütün iyiniyetli birlik arzularına rağmen aynen devam ediyordu. Yarım asrı aşkın geçmişine rağmen burjuvazinin sürekli terörünün de etkisiyle, işçi sınıfının kendiliğinden hareketi içinde bir türlü köklü bir yer tutamamış ve merkezi siyasi otoriteyi yaratamamış olan sosyalist hareketimiz, örgütsel birliğin temelini oluşturacak *ideolojik birliğin* maddi şartlarını sağlamaktan uzaktı. Bu şartlarda Partimiz, işçi sınıfının siyasi örgütünün yaratılması tarihsel görevinin dayattığı bir zorunluluk olarak bundan iki yıl önce 16 Haziran'da kuruldu.

21 - 27 Mart 1976 tarihleri arasında toplanan Birinci Parti Kongremiz, sosyalist hareketimiz içinde Partimizin yerini ve kurulduğundan Kongre tarihine kadarki dönemini eleştirel bir gözle inceleyip değerlendirdi. Yeni bir Program kabul etti ve iki Kongre arasındaki dönemde Partimizin çalışmalarına ışık tutacak kararlar aldı. Programımızın yönlendiriciliğinde ve Kongre Kararlarının ışığında hazırlanmış olan iki yıllık çalışma programımız uygulamaya konmuş bulunmakta. Çalışma Programı Partimize çok önemli görevler yüklemekte, onu, önümüzdeki dönemde olanca çaba ve fedakârlık göstermeye zorlamaktadır. Ancak bir işçi sınıfı partisinin üstesinden gelebileceği bu görevler, Partimiz için önümüzdeki dönemde çetin birer sınav olacaklar ve başarılı her görev, Partimizi işçi sınıfı içinde daha fazla kökleşip sağlamlaşmasına emekçi halkımızın güvenine daha fazla laiyak olmasına ve merkezi siyasi otoritenin oluşturulmasında daha ileri adımların atılmasına yolaçacaktır.

Böylesine önemli bir tarihsel misyonu olan Partimizin sosyalist hareketimizdeki yeri, gücü ve ona kazandırdıkları üzerinde bir kere daha durmak, hem kendimizi bilmek, hem de talip olduğumuz görevleri gerçekleştirmeye ne ölçüde aday olduğumuzu kanıtlamak açısından yerinde olacaktır.

Kardeşlerim,

TÜRKiYE Sosyalist İşçi Partisi, 1920'lerde başlayan sosyalist hareketimizin bir ürünü, onun kopmaz bir parçasıdır. Onun geçmişten günümüze gelen tarihsel akışının 1970 lerin ortalarına doğru şekillenen bir koludur. Ancak Partimizi sosyalist hareketimizdeki şekillenmelerden, çizgilerden ayırdeden önemli noktalar vardır. İşte bu özelliklerdir ki Partimizin, diğerleriyle kıyaslandığında gerçek bir işçi sınıfı Partisi olarak nitelenmesini mümkün kılmaktadır.

Nedir Partimizin bu ayırdedici özellikleri?

Partimiz'in önde gelen özelliği, onu dışındaki çizgilerden ayırdeden üstünlüğü, şüphesiz ki işçi sınıfının bilimine olan sadakati ve bilimi kendine kılavuz almada gösterdiği aşırı titizliktir. Bilimsel seviyenin bir hayli düşük ve bilimin öneminin hemen hiç kavranmamış olduğu ülkemizde bu nokta gerçekten can alıcıdır.

Sosyalist hareketimiz içindeki çeşitli çizgilere bilimden çok gündelik çıkarılara ve basit hesaplara dayanan faydacılığın egemen olması, çoğu zaman oportünizme yolaçmış ve pekçok hastalığın ve sapmaların da kaynağını oluşturmuştur, oluşturmaktadır. Partimiz, kadroların bütün yetersizliklerine ve buradan kaynaklanan bazı aksaklık ve eksikliklere rağmen Türkiye sosyalist hareketinde işçi sınıfı biliminin öneminin yerleşmesinde ve sosyalizmin temel meselelerine bilimin uygulanmasında başta gelen her men tek merkez olmuştur. Bugün Türkiye'de pekçoğu ciddiye bile alınmayacak onlarca «sosyalist» yayın yapılmaktadır. Bu yayınlar içinde evrensel sapmaları temsil edenleri bir kenara koyarsak geriye kalan en ciddi olanların bile büyük çoğunluğuyla bilim selliği yeterince önemsemediği ve kadroları doyurucu olmaktan uzak olduğu hemen görülmektedir. Bu gerçeğin en iyi kanıtı, Partimizin dışında, hatta ona karşıt görüşte pekçok elemanın, pekçok meselesini Partimizin ideolojisiyle çözümlenmek zorunda kalmasıdır.

Partimizin işçi sınıfının bilimine sadakatinin en somut örneğini Birinci Parti Kongresi çalışmaları ve özellikle bu Kongrenin kabul ettiği yeni Parti Programıdır. Kongrede tüm delegelerin, bütün çalışmalar boyunca bilime verdikleri önem, her konunun bilim doğrultusunda didik didik edilmesi, sosyalist hareketimizde gerçekten benzeri görülmemiş bir olaydır. Hele üç gün boyunca, gündüzlü geceli tartışılıp oluşturulan Parti Programı, Partimizin işçi sınıfı bilimine bağım-

lılığının kayda değer bir timsali olmuştur. Bugün tüm Parti üyelerimizin ellerinde kendilerine yol gösterecek böylesine kıymetli bir kılavuza, bilimsel bir Programa sahip olmaları, verdikleri mücadelenin başarıya yönelmesinde önemli bir imkandır.

Kardeşler,

PARTİMİZ'in Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin sosyalist hareketimizdeki saygın yerinin bir diğer önemli nedeni de onun işçi sınıfı enternasyonalizmine olan bağlılığı ve sosyalist hareketimiz içindeki en eski ve köklü hastalıklardan biri olan milliyetçiliğe karşı açtığı amansız savaşta kazandığı başarıdır. İşçi sınıfının bilimine sadakatten ve *işçi sınıfının birliği* ilkesinin en yüce şekli proleter enternasyonalizmine sonuna kadar inanlı olmaktan kaynaklanan bu tutum, Partimizin her konudaki politikasına da damgasını vurmuş, enternasyonalizmin ülkemiz sosyalist hareketimizde derinlemesine ve genişlemesine yayılıp kökleşmesinde başta gelen amil olmuştur. Bugün sosyalist hareketimiz içindeki birtakım akımların ve pekçok unsurun milliyetçi tutulardan arınıp işçi sınıfı enternasyonalizminin anlamını ve değerini kavramasında inkâr edilemeyecek katkısı olmuştur. 12 Mart'a kadar ülkemiz sosyalist hareketinde hemen hiç üzerinde durulmayan ve önemi kavranmamış olan proleter enternasyonalizminin bugün ileri bir noktaya gelmiş olması, Partimizin sağlam ideolojisiyle yakından ilgilidir.

İşçi sınıfı enternasyonalizmi bir yandan da ona ters düşen her türlü evrensel sapma ile amansız bir mücadele verilmesini gerektirir. Partimiz geçmiş dönemde bu konuda da iyi bir sınav vermiştir. Partimizin özellikle antisovyetik, antisosyalist bir akım olan maoizme, işçi sınıfına ve bilimine düşman olduğu için demokrasi saf larında da yeri olmayan bu son derece zararlı akıma karşı sürdürdüğü mücadele gerçekten övülmeye değerdir. Partimizin maoizme karşı sürdürdüğü mücadeledeki kararlılığı ve azmi sosya-

TSİP'İN AYIRDEDİCİ NİTEL GÜCÜ :

- İşçi sınıfı bilimine ortodoksca bağlılık
- İşçi sınıfı enternasyonalizmine inanç

list hareket içindeki pekçok kararsız ve kaypak unsurları etkiliyerek, onların da maoizme karşı tutum almalarında öncü rolü oynamış ve maoizmin getirtilip büyük ölçüde tecrit edilmesinde tâyin edici olmuştur.

Bunun dışında, Partimiz sağ ve «sol» - kanat revizyonizmlerine karşı da kararlı bir ideolojik mücadele yürütmüş, işçi sınıfı biliminin üstünlüğünü ve sapmalara karşı yegâne müessir silâh olduğunu her zaman isbat etmiştir.

PARTİMİZİN Türkiye sosyalist hareketinde kendini diğer çizgilerden ayırdeden bir önemli özelliği de işçi sınıfının siyasi örgütlenmesine, gösterdiği aşırı özen ve işçi sınıfı partisi kavramının kadrolara bütün veçheleriyle maledilmesinde yapmış olduğu hizmetlerdir. Partimiz kurulduğu andan itibaren ismiyle müsemma olabilmek yani bir işçi partisi, hem de sosyalist bir parti olmak için alabildiğine çaba göstermiş, işçi sınıfı, özellikle sanayi proletaryası içinde örgütlenmeyi temel hedef kabul etmiştir. Sosyalist bir partinin işçi sınıfının en ileri unsurlarını bağrında topladığı ölçüde, sosyalist hareketin de güçlenip sosyal muhalefet içindeki yönlendirici görevini yerine getirebileceğini bilen Partimiz baştan beri işçi sınıfımızın en yoğun olduğu yerleşim merkezlerinde, öncelikle örgütlenmeyi hedeflemiş ve kısa süre içinde bu hedefini gerçekleştirmiştir. Şimdi Partinin hedefi ileri işçileri Partinin yönetiminde yaratıcı ve insiyatifli bir şekilde söz sahibi kılmak ve sadece fabrikalar değil işçi sınıfımızı ve sosyal muhalefeti yönlendirecek işçi liderlerini yetiştirmektir.

Partimizin, işçi sınıfının siyasi örgütlenmesi konusunda yerine getirdiği bu önemli görev yukarıda da belirttiğim gibi bir işçi sınıfı Partisinin önemi ne olduğu ve işlevi konusunda yaptığı propagandadır. Bu gün ülkemizdeki pekçok kadro unsuru ve sempatizan bir işçi sınıfı partisinin temel ilkelerini, Partimizin bu konuda işçi sınıfının bilimini ve klâsiklerini esas alan ideolojik çalışmaları sayesinde kavramışlardır. Bugün ülkemizde örgütlü mücadelenin önemini anlaşılmamasında ve halkın örgütlenmesi içinde işçi sınıfı Partisinin yeri ve önemi konusunda Partimizin inkâr edilemeyecek katkıları olmuştur. Partimizin örgüt konusundaki bir diğer özelliği de işçi sınıfı üslubu içinde *milîtan çalışmanın* en belirgin örneklerini vermiş olmasıdır. Gerçekten Türkiye Sosyalist İşçi Partisinin en ayırdedici özelliklerinden biri de, bir işçi sınıfı Partisi disiplinine bağlı olarak milîtanca en aktif bir şekilde mücadele etmesi olmuştur.

Kardeşlerim,

ITTİFAKLAR meselesi günümüzde işçi sınıfı Partisinin en önemli gündem meselelerinden birisidir. Ve iktidar meselesi bir yanıyla da ittifaklar meselesi olduğu için iktidara yürüyen süreç boyunca bir işçi sınıfı Partisinin belki de en

önemli meselesidir. Partimiz, kurulduğundan bu yana bu çok ciddi meselede titiz davranmasını bilmiş ve ittifaklar meselesini görmezden gelen *sekte* yada işçi sınıfının bağımsız çizgisini hiçe sayan *kuyrukçu* tutumlara düşmemiştir. Antiempyrist, anti-faşist mücadelede cephe meselesinin gereğini ve önemini devamlı vurgularken, demokrasi düşmanlığına ve faşist tirmanışa karşı mücadelede demokrasiden yana tüm toplum güçlerinin beraberliği ve dayanışması doğrultusunda güçbirlikleri yapılması için kararlı bir çaba göstermiştir. Partimiz, her zaman halkımızın çıkarlarını ön plânda tutmanın, subjektif yargılardan örgüt bağınağından ve sekterliklerden kaçınmanın birleştirici ve yapıcı olmanın en somut örneklerini vermiştir. Partimizin bu konudaki proleter alçak gönüllü tavrı, dışımızdaki pekçok sosyalist ve demokrat çizgilere örnek olacak ayırdedici örneklerinden biridir.

Ancak, Partimiz ortak hedefler doğrultusunda güçlerin ve imkânların birleştirilmesini amaçlayan ortak çalışmalarda, işçi sınıfının bağımsız çizgisine kiskançlıkla sahip çıkmış, onun biliminin gereklerinden asla taviz vermemiştir. İşçi sınıfının, nihai tahlilde diğer sınıf ve tabakaların çıkarlarının ardına takan, işçi sınıfının bağımsızlığını ayakları altına alan kuyrukçu politikalarından şiddetle kaçınmış ve işçi sınıfının bağımsız çizgisinden taviz vermenin, sonuçta nelere malolacağını devamlı vurgulayarak kendi dışındaki çizgilerini yanlıgılarının devamlı üstüne gitmiştir. İşçi sınıfının bağımsız çizgisinden taviz vermemek, Partimiz'i diğerlerinden ayırdeden önemli özelliklerinden biridir.

Kardeşler,

BİR İŞÇİ sınıfı partisinin başta gelen özelliklerinden biri de özleştirici mekanizmasını çalıştırabilmesidir. Sosyalistlerin diğer sınıf ve tabakaların temsilcilerinden farkı işçi sınıfının biliminin, yani yegâne gerçek bilimi kendilerine rehber edinmiş olmalarıdır. Bu olgu sosyalistlerin biz zat kendilerinin, bilimin gereklerine sonuna kadar riayet etmelerini zorunlu kılar. Sosyal meseleleri etkileyen faktör sayısının çokluğu ve bütün faktörlerin meselenin tahlilinde yeterince gözönünde tutulmasının çoğu zaman mümkün olamaması, Partilerin de zaman zaman yanılmalarına hatalı adımlar atmalarına yolaçabilir. Ama ideolojik merkezli güçlü ve oturmuş bir parti; temel meselelerde hata yapmaz ve nadiren hata yaptığı taktik adımlarda da hatasını gidermenin yollarını bulur.

Partimizin, Türkiye Sosyalist İşçi Partisinin Türkiye ölçülerinde ideolojik olarak en yetkin merkez olduğunu, Partimiz'i diğerlerinden ayırdeden en önemli özelliğinin bu noktada toplandığını konuşmamın başında belirtmiştim. Ancak ideolojik açıdan bütün üstünlüğüne ve yetkinliğine rağmen, sosyalist hareketimizin gelişme çizgi-

● İşçi sınıfı örgütlenmesinde titizlik

● İşçi sınıfı davası yolunda sonsuz fedakârlık

sinin doğal bir sonucu olarak parti kadrolarımız sosyalizm mücadelesi içinde halen dahi yetişmektedirler. Bu somut durum, Partimizin kısa geçmişinde, onun bilimsel çizgisine gölge düşürmemekle birlikte bazı yanlışlıklar yapmasına yolaçmıştır. Böylesi durumlarda hatayı görüp *özleştirici* yaparak, bir daha aynı ve benzeri yanlışlara karşı tedbir getirmek «başlıbaşına bir siyasi tavidir» ve siyasi olgunluktur. İşte Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, geçmişteki hatalarının üzerine eleştirel bir tutumla eğilip sosyalist *özleştirici* yapmasını bilmiştir. Onun bu tutumu da sosyalist hareketimiz içinde gerçekten ayırdedicidir. O, ne dün dediklerinin bugün aksini iddia ederken hiçbir *özleştirici* ihtiyaç duymayanların ve de *özleştirici* günah çıkarmakla karıştırıp mücadeleyi bırakanların yanlış tutumlarına düşmemiş, sosyalist hareketimizin hemen hiç nasiplenmediği en önemli kısıtlardan birinde, *özleştirici* konusun da gerçekten örnek bir tutum almasını bilmiştir.

PARTİMİZİN, Türkiye sosyalist hareketinin gündemine getirdiği ve yine onu diğerlerinden ayırdeden önemli özelliklerinden birisi de sosyalist hareketin birliği konusundaki tutumudur. Somut şartların somut tahlilini sözde değil bizzat uygulayarak benimseyen partimiz, Türkiye sosyalist hareketinin dağınık ve bölünmüş durumunu bu somut veriyi ele alarak birlik meselesine bakmaktadır. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, kimlerinin sandıkları, ya da arzu ettikleri gibi kendini güçsüz gördüğünden veya çeşitli nedenlerin yolaçtığı bazı olumsuzluklardan değil, bugün sosyalist hareketin durumunu objektif olarak öyle, yani bölünmüş olduğunu gördüğü için sosyalist birlik diye bir meseleyi devamlı vurgulamaktadır. Kafayı kuma sokup «Böylece 5 parti hikâyesi sona erdi!» ya da, «işçi sınıfı politik plânda birliğe yöneldi!» diyerek sosyalist hareketi kendisinin temsil ettiğini iddia eden tutarsız ve gerçeklere aykırı, gayriciddi beyanlara izzat aynı çizgi içindeki kadro elemanlarının dahi itibar etmeyeceğini bilmektedir.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi her meseleye bilimin kılavuzluğunda ve işçi sınıfının nihai çıkarları açısından bakar. Yapılan bir iş, işçi sınıfımız son tahlilde nihai hedefine bir adım daha yaklaşıyorsa o yapılan doğrudur. Meselelerin çözümüne bu yoldan yaklaşmak her türlü kişisel, ya da «örgütsel» kaygıyı ve bunların yol açabileceği olumsuzlukları geri plâna iter. Bugün Türkiye'de gerçekten güçlü bir sosyalist potansiyel vardır. Bu potansiyel hâlen halk muhalefetinin yönlendirmesinde önde gelen faktördür ancak fiilen, yani somut bir varlık olarak toplumsal muhalefetin başını çekememekte, toplumsal muhalefet amorf bir kendiliğindenlik içinde, çoğu zaman sosyal demokrasiye umut bağlayıp sürüklenmektedir.

Bugün halk muhalefetinin potansiyel olarak dahi sosyalizm tarafından

yönlendirilmesi kaçınılmaz tarihsel bir zorunluluktur. Çünkü ülkemizde gerek demokrasi, gerek bağımsızlık mücadelesinin bu bütünlüğün başını tutarlı olarak çekebilecek ve bu mücadeleyi başarıya ulaştıracak yegâne kararlı toplum kesimi işçi sınıfı ve onun siyasi mücadelesini yönlendiren sosyalistlerdir.

O halde halkın mücadelesinin başarısı, onun önderliğini yapacak olan sosyalistlerin örgütlü birliğine ve güven verici olmasına büyük ölçüde bağlıdır. Bugün kimse sosyalist potansiyeli temsil edecek, işçi sınıfını bir bütün halinde mücadeleye seferber edip yönetebilecek bir örgütlenmeyi temsil ettiğini iddia edemez. Çünkü işçi sınıfının en ileri unsurları çeşitli çizgilere dağılmış durumdadır. Sosyalist hareketin birliğinin sağlanmasından kastedilen de bu unsurların tek bir çatı ve bayrak altında toplanıp sosyalist potansiyeli gerçekten temsil edecek bir örgütlenmenin gerçekleştirilmesidir. Yoksa, her kendine sosyalistim diyen herkesin biraraya gelmesi değil!

PARTİMİZİN Birinci Kongresinin aldığı önemli kararlardan biri birlik doğrultusunda çalışma yapılmasını partimize görev olarak vermektedir. Dışımızdaki sosyalist çizgilerin birlik konusundaki olumsuz tutumları bizim bu meseleye yaklaşım tarzımızın doğruluğuna etkimez, etkimeyecektir. Partimiz Kongre kararlarının emrettiği doğrultuda, yani *İlkelerde Savaş Devrimci Kardeşlik* şiarı ışığında ideolojik mücadelesini sürdürecektir, dışımızdaki sosyalist çizgilerin Partimizin bilimsel ve doğru çizgisine çekilmesi için devamlı çaba gösterecek ve sosyalist birliğin ideolojik birlik temeli üzerinde oluşması için gerekli çalışmaları sürdürecektir.

Kendi dışındaki sosyalist çizgilerin de sosyalist birlik konusundaki olumsuz tutumlarının giderilmesi için çaba gösterecek, ayrılıkçı tavırlarının üzerine giderken birliği ön plâna çıkararak ve sosyalist birlik doğrultusunda kolaylık sağlayan girişimleri destekleyecek ve teşvik edecektir.

Bu tavır sosyalist birliğin sağlanmasının bir yanısıdır. Meselenin aynı derecede önemli diğer yanı ise Partimizin, işçi sınıfımızı örgütlemeye gös tereceği çaba, maharet ve başarıdır. Partimiz, işçi sınıfımıza ne ölçüde mal olursa, onun siyasi örgütlenmesine ne ölçüde layık olursa ve sosyal muhalefeti sürüklemesinde ne ölçüde etkinlik kazanırsa, sosyalist birliğin bir an önce sağlanmasında da o oranda etkin, o oranda kolaylaştırıcı olacaktır. Bütün bunları ne ölçüde gerçekleştireceği o oranda sosyalist hareketimizin güvenilir belkemiğini oluşturacaktır.

Kardeşlerim,

KONUŞMAMI bitirirken Partimiz'i diğerlerinden ayırdeden, pek belirgin bir özelliğine daha değinmek istiyorum. O da Partimizin ve

(Devamı 14 ncü sayfada)

Bloksuz Ülkeler Konferansı'na Doğru

Asya, Afrika ve Latin Amerika'nın bağımsız ülkelerinin oluşturduğu Bloksuzlar hareketi ilk toplantısını 1961 de Belgrad'da yapmıştı. 25 ülkenin katıldığı bu konferanstan sonra yapılan 1966 Kahire Konferansına 47 ülke, 1970 Lusaka konferansına 54 ülke ve 1973 Cezayir konferansına 76 ülke katılmıştı.

Ağustos ayında Sri Lanka'nın başkenti Kolombo'da yapılacak olan 5. toplantıya ise 80 ülkenin devlet ve hükümet başkanları katılacak. Konferansta Filistin Kurtuluş örgütü temsilcileri de bulunacak.

Bloksuzlar hareketinin kökeni 1955 Bandung Konferansına dayanmaktadır. İlk defa bu konferansta Üçüncü Dünya ülkelerinin dış politikasının temelleri atılmış, askeri paktlara girmeme ve barış içinde birlikte yaşama prensipleri kabul edilmişti. Bu konferansta devletler arası ilişkilerde egemenliğe ve toprak bütünlüğüne saygı, bütün ulusların eşitliği, iç işlerine karışmama, anlaşmazlıklarda güç ve tehdit kullanmama prensipleri kabul edilmişti.

Bloksuzlar hareketini oluşturan ülkelerin temel özelliği, çoğunun sömürgecilik boyunduruğundan ulusal kurtuluş hareketleriyle kurtulmuş ülkelerden meydana gelmesi ve bunların anti-Kolonyalist, anti-emperyalist bir politikaya eğilimli olmalarıdır. Ağustos ayındaki konferansa ev sahipliği yapacak olan Sri Lanka'nın Başbakanı bayan Bandaranaike Bloksuzlar hareketinin bu niteliğini Yugoslav Borba gazetesinin 2 şubat tarihli sayısında şöyle ifade ediyordu: «Her ne kadar dekolonizasyon (sömürge olmaktan kurtulma) hareketi tamamlanmaya yaklaşırsa da, uluslar arasındaki eşitsizlik son bulmuş değildir. Kısa zamanda da son bulması beklemez. Bu yüzden Bloksuz ülkelerin anti-emperyalist konumları sarsılmamış olarak durmaktadır. Bu Bloksuzlar hareketinin varlığının ve güçlenmesinin başlıca ön koşuludur.»

Bloksuz ülkeler gerçekten de anti-emperyalist politikalarını pratik de de sürdürmüşler, Viyetnam halkının ve diğer hindi çini halklarının mücadelelerini, aktif bir şekilde desteklemişler, eski Portekiz sömürgelelerinin halklarıyla dayanışma içinde bulunmuşlar, Afrika'daki ırkçı rejimlere karşı etkin bir tavır almışlardır. Bu politika tek tek bloksuz ülkelerin ve bir bütün olarak bu hareketin dünya barışının korunmasında, gerginliklerin azaltılmasında önemli bir rol yükümlenmesini sağlamıştır. SBKP 25. Kongresi'ne sunulan Merkez Komitesi Raporunda, Genel Sekreter Leonid Brejnev şunları belirtiyordu:

«Gelişmekte olan ülkelerin dış politikaları hissedilir ölçüde etkinleşmiştir. Bu, hiçbir bloka bağlanmama hareketinin politik çizgisini, Afrika Birliği Örgütü'nün eylemleri ve geliştirmekte olan ülkelerin kurdukları öteki değişik örgütlerin eylemleri gibi bir çok doğrultuda kendini göster-

mektedir. Şimdi artık açıktır ki, dünya sınıfsal güç dengesinin bugünkü durumunda, bağımsızlığını kazanmış ülkeler, emperyalist diktalara karşı daha rahat karşı koyup, adil, yani eşit haklara dayanan ekonomik ilişkilere girebilirler. Açık olan bir diğer husus daha vardır: Bu ülkelerin, halkların ortak barış ve güvenlik mücadelesine katkıları, şimdi çok daha fazladır ve bunun daha da elle tutulur bir biçimde artması son derece mümkündür.»

Bloksuzlar hareketi her zaman emperyalizmi rahatsız etmiştir. Bir zamanlar bu hareketi «gayri ahlâki» bulduğunu belirtmişti ABD Dışişleri Bakanı John Foster Dulles. Emperyalizm, şimdi bu hareketin hergün artan prestiji karşısında böylesi tavırlar takınmıyor. Ama hareketin anti-emperyalist özünü zayıflatmak için elinden geleni yapıyor. Örneğin bloksuzlar hareketinin yalnızca ekonomik sorunlarla ilgilenmesini sağlamaya çalışıyor. Ya da ortak yanları bulunmasına rağmen, siyasi rejim, ideolojik yönelim ve sosyo-ekonomik gelişme düzeyi bakımından önemli farklılıklar taşıyan bu ülkelerin aralarında sürtüşmeler yaratmaya çalışıyor. Önemli oranlarda ekonomik yardım vadeleri, ya da şu veya bu tip hammadde üreten ülkelere ticaret ve finansman kolaylıkları sağlayarak diğer hammadde üreticilerini onlarla karşı karşıya getirmek gibi metodlar da emperyalizmin şimdi kullandığı metodlar arasında. Emperyalizm bu metodları uygularken daha çok siyasi amaçlarını ön planda tutuyor. Örneğin Kissinger'in bloksuz ülkeler arasında büyük tepkiler uyandıran şu sözleri bunun en açık belirtisi: «Şayet bu ülkeler ABD'den ekonomik avantajlar elde etmek istiyorlarsa, onunla (ABD ile) Birleşmiş Milletlerde ve diğer uluslararası forumlarda işbirliği etmelidirler.»

Bazı Bloksuz ülkeler dünyamızın «Zengin Kuzey» ve «Fakir Güney»e bölünmüş olduğu görüşünü ileri sürüyorlar. Böylece üretici güçlerini alabildiğine geliştirmekte olan sosyalist ülkelerle, emperyalist-kapitalist ülkeleri aynı kavramın içine sokmaya çalışıyorlar. Bu da tabiidir ki emperyalizmin manevralarından birinin sonucudur. Öte yandan Bloksuzlar hareketinin içinde yer alan ülkelerin çok büyük bir bölümü çağımızda dünyayı bölen çizginin büyük ve küçük, ya da gelişmiş ve gelişmemiş ülkeler arasında değil, fakat bir tarafta sosyalizm, ilerleme ve barış güçleri, diğer tarafta emperyalizm, kolonyalizm ve gerici güçleri arasında yer aldığını görüyorlar ve bu doğru tanımlama her geçen gün Bloksuzlar hareketi içinde yayılıyor.

Bloksuzlar hareketinin anti-emperyalist yöneliminin körleştirmeye sadece emperyalistler çalışmıyor. Mao'cu Çin yöneticileri de demojolik sloganlarının sis perdesi altında bloksuz hareketini anti-emperyalist yö-

nünden saptırmaya, bu hareketi kendi etkileri altına almaya ve onu kendi hegemonyacı, şovenist anti-Sovyet politikalarının bir aleti haline getirmeye çalışmaktadırlar. Mao'cu liderler mahut «İki süper güç» teorileriyle Bloksuz ülkeleri kendilerini tehdit eden asıl kaynağın Sovyetler Birliği olduğunu yaymaya çalışıyorlar. Ama bu çabaları Cezayir toplantısında olduğu gibi başarısız kalmaya mahkûm.

Mao'cular en gerici güçlerle ittifak halinde Asya ülkeleri arasında gerilim yaratmaya çalışıyorlar. Örneğin Asya'daki ABD üslerinin muhafazasını savunuyorlar. Ve kendileri de başka ülkelerin içişlerine karışmaktan çekinmiyorlar. Ama son zamanlarda Mao'cu liderlerin Angola hal-

kının kurtuluş mücadelesini, karşı-devrimcilerle ve Güney Afrikanın ırkçı rejimleriyle işbirliği halinde balta-lama çabaları tüm dünya'da Mao'cu demagojilere karşı önemli tepkiler yattı.

Yaklaşan Kolombo Bloksuzlar Konferansı uluslararası etkileri bakımından önemli bir olay olacaktır. Konferansın yapılacağı ülkenin Komünist Partisi Genel Sekreteri Peter Keuneman'ın SBKP 25. Kongresinde belirttiği gibi «Bu toplantı emperyalist entrikalara karşı mücadelede önemli bir pozitif rol oynayabilir ve detantın derinleştirilmesine, bloksuz ülkeler arasındaki ve bu ülkelerle sosyalist ülkeler ve tüm ilerici güçler arasındaki işbirliğini genişletebilir.»

PANAMA VE ABD EMPERYALİZMİ

Panama kanalı işletmesinde çalışanların grevi dolayısıyla, bu önemli geçitteki trafiğin aksaması dikkatleri tekrar bu bölge üzerine çekti.

Amerikan başkanlık seçimlerin de de polemik konusu olan ve başta Reagan olmak üzere çeşitli adayların tehditlerine sebep olan Panama Kanalı 1903'ten beri ABD'nin yönetimi altında bulunuyor.

Panama hükümeti ile ABD arasında kanal yönetimi konusunda konuşmalar yapıldığı şu günlerde konunun bu kadar ilgi çekmesinin sebepleri nelerdir?

İlk olarak, Panama kanalı dünyanın en önemli su geçitlerinden biridir. Kanalın önemi ABD'nin batı ve doğu sahilleri arasında yapılan deniz yolu nakliyatından gelmektedir. ABD, 1903 anlaşmasına göre kanalın iki yakasında uzanan 1432 km² lik bir araziye de kontrolü altında tutmakta ve bunların karşılığı olarak Panama Hükümetine 1 milyon 9 yüzbin dolar yıllık kira ödemektedir.

Panama'yı ortasından ikiye bölen bu ABD kontrolündeki bölgede hava alanları, radar tesisleri yer almakta ve bölge doğrudan Pentagon'un yani ABD Savunma Bakanlığının idaresi altında tutulmaktadır. Kanal şirketinin başında da bir ABD generali bulunmaktadır. ABD kanal bölgesini savunmak! amacıyla bu bölgede 14 askerî üs ve 12000 asker bulundurmaktadır. Bu güçlerin kanalı asıl sahibine yani Panamalıılara karşı

savunmak için orada bulundurulduğu açıktır. Kanal bölgesindeki Fort Gulick askeri kolejinde de ABD hegemonyasında bulunan Latin Amerika ülkelerinin subaylarına anti-gerilla savaş dersleri verilmektedir.

Panama kanalının yönetimi hakkındaki görüşmelere 12 yıl önce başlandı. 12 yıl önce 9 Şubat 1964'te Kanal bölgesindeki ABD işgalini protesto eden gençler üzerine ABD askerleri ateş açmış ve 22 kişiyi öldürerek 500 kişiyi yaralamıştı. Bu katliam Panamada ve tüm Latin Amerika ülkelerinde büyük bir tepkinin oluşmasına sebep olmuş ve kanal yönetimi hakkında görüşmelerin yapılmasını ABD kabul etmek zorunda kalmıştı. İşbirlikçi Panama yöneticileri 10 yıldan beri görüşmeleri sürdürme politikası gütmüşlerdi. Ancak iktidara gelen Omar Torjros Herrera bu duruma son vermiş ve kanal üzerinde panamalıların egemenliğini kurmayı hedefleyen bir politika izlemeye başlamıştı. 1974 te imzalanan bir anlaşma kanalın gelecekteki statüsü hakkındaki prensipleri teshit etti. Buna göre 1903 anlaşması feshedilecek ve yeni bir anlaşma imzalanacaktı. Kanalın ABD tarafından kullanımı sınırlı bir süreyle belirlenecekti. İşletmenin kontrolü ortaklaşa yapılacak ve kanal gelirleri eşit bir şekilde bölünecekti.

Bu ön prensiplere dayanılarak yapılan görüşmelerde üç noktada anlaşma temin etmekte zorluk çekti. (Devamı 7. Sayfada)

Uluslararası işbirliği ve COMECON

COMECON Sekreteryası Üyesi Vasily Morozov'un konuyla ilgili bir yazısını SOVIET WEEKLY dergisinden özetleyerek iktibas ediyoruz.

Sosyalist ülkeler arası Karşılıklı Ekonomik Yardımlaşma Konseyi'nin (COMECON)'un Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda gözlemci ve Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonuna ise danışman olarak katılması gerçekleşmiştir.

Bu demektir ki, sosyal sistemleri ne olursa olsun, tüm ülkeler Comecon'un uluslararası ekonomik hayatta ve uluslararası işbölümünde oynadığı önemli rolü kabul etmektedirler.

Kısaltılmış adıyla İngilizce'de CMEA, Fransızca'da CAEM şeklinde ifade edilen ve yaygın olarak COMECON olarak bilinen Karşılıklı Ekonomik Yardımlaşma Konseyi'ne üye ülkelerin dünya sanayi çıktısının üçte birini üretmektedirler, yani Comecon ülkelerinin toplam sanayi üretimi hem Ortak Pazar, hem de ABD'ninkinden daha fazladır.

Panama ve ABD Emperyalizmi

(Baştarafı 6. Sayfada)

kiliyordu. Bunlardan birincisi yeni anlaşmanın süresi, ikincisi kanalı savunmak! için bulundurulacak üslerin sayısı ve yerleri, üçüncüsü ise kanal şeridinin genişliği idi.

Başta bir çok kongre üyesi olmak üzere ABD kamuoyunda kanalın ABD'ye ait! olduğu kanısı yaygın. Bunlara göre Panamalıların bağımsızlıklarını kazanmalarını Rozvelt sağlamış, sarı humma hastalığının yenilmesine sebep olmuş ve Panamalıların tek gelir kaynağını sağlamış. Böylece kanal ABD'nin olmuş. Bu kuruntular öylesine kuvvetli ki kanal statüsünü belirlemek için yapılan konuşmaların masraflarını ABD kongresi geçen yıl bütçeden çıkarmaktan çekinmemişti.

Panama kanalının geleceği sorunu çoktanberi Panama ile ABD arasında bir mesele olmaktan çıkmış bulunuyor. Emperyalizm tarafından gasbedilen Panamalıların haklarının geri alınması için sürdürülen mücadele Latin Amerikada ve diğer kıtalarda hergün artan bir destek buluyor. Bunun en somut delili Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin 1973 Martında aldığı karardır. Bu kararda Güvenlik Konseyi Panamalıları tamamiyle destekleyen bir tavır almıştı.

Panama kanalı sorunu, ABD birliklerinin buradan çekilmesine, kanalda Panamalıların tam egemenliğinin kurulmasına kadar tüm anti-emperyalist güçlerin sorunu olmaya devam edecektir.

Ve gene bu ülkelerde sanayinin büyüme hızı tüm gelişmiş kapitalist ülkelerdekenden çok daha yüksektir.

Comecon ülkeleri şu sırada 1976-80 yılları için hazırladıkları beş yıllık planlar arasındaki koordinasyonu tamamlamaktadırlar; bu süre içinde üye ülkeler arasındaki ticaretin yüzde 50'den fazla artacağı beklenmektedir.

Sanayi ve teknoloji alanında 270 proje hâlen bu ülkeler tarafından çok yanlı çalışmalarla gerçekleştirilme safhasındadır.

Sovyetler Birliği Komünist Partisi, «sosyalist ülkeler arasında ekonomik, bilimsel ve teknik işbirliğinin yaygınlaştırılması ve derinleştirilmesi için karşılıklı yarar ve yoldaşça karşılıklı yardımlaşma temeli üzerinde her türlü çabanın gösterilmesi»ni 1976-80 dönemi Sovyet Ekonomisi için öngörmektedir.

Bunun dışında Comecon ülkeleri şüphesiz ki sosyalist olmayan ülkelerle de verimli ve karşılıklı olarak avantajlı ilişkileri sürdürmektedirler.

Örneğin Cocemon ile Finlandiya arasında ilk antlaşma 1973 yılında imzalanmıştı, daha sonra benzer anlaşmalar Cocemon ile Irak ve Meksika ülkeleri arasında yapıldı. (1975)

Comecon'un sosyalist olmayan ülkelerle yaptığı antlaşmalarda bir karma komisyon oluşturulmaktadır. Bu komisyon demokrasi, eşitlik ve karşılıklı çıkar ilişkileri temeli üzerinde, karşılıklı işbirliğini sürdürmekle yükümlüdür.

Bu antlaşmalar taraf ülkelerin egemenliklerine, siyasi ve ekonomik bağımsızlıklarına hiç bir kısıtlama getirmez, içişlerine herhangi bir müdahaleyi reddeder.

Gene örnek verecek olursak, şu anda Comecon ile Finlandiya'nın oluşturduğu komisyonda beş ayrı komite dış ticaret, mühendislik, kimya, ulaşım ve bilimsel-teknik çalışma alanlarındaki işbirliği ile görevlidir.

Comecon ayrıca, farklı sosyal ve ekonomik sisteme sahip ülkelerin üye oldukları çeşitli uluslararası örgütlerden 30'u ile ilişkisini sürdürmektedir. Örneğin bu örgütlerden birisi olan Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı ile Comecon arasında geçen yıl eylül ayında Viyana'da bir antlaşma imzalanmıştı. Bu antlaşma atom enerjisinin barışçıl amaçlarla kullanılması amacını taşımaktadır. Sosyalist ülkelerin bu konuda edindikleri deneyler, sürdürdükleri ısrarlı çabalar ve ulaştığı teknik üstünlük meyvalarını uluslararası çapta vermeğe başlamıştır. Sözünü ettiğimiz antlaşma bu olgunun yeni bir kanıtıdır. Gene antlaşmayı Helsinki kararlarının pratiğe aktarılması doğrultusunda ileri bir adım olarak kabul etmek gerekir.

Öte yandan, sosyalist ülkelerin, Asya, Afrika ve Latin Amerika'daki genç ulusal devletlerle yakın ve verimli ilişkileri vardır. Bugün sosyalist ülkelerin yardımıyla 60'dan fazla

az gelişmiş ülkede gerçekleştirme safhasında olan en az 3000 proje vardır ve bunlardan 870'i sadece Sovyetler Birliği'nin yardımıyla gerçekleştirilmiş veya yapım safhasındadır.

Comecon ülkelerinin geliştirmekte olan ülkelere yaptıkları yardımın toplamı, daha şimdiden yirmi milyar doları bulmuştur. Geliştirmekte olan ülkelerle ekonomik, bilimsel ve teknik ilişkileri geliştirmek için, Uluslararası Yatırım Bankası'nın ortakları bu ülkelere mali yardımda bulunmak üzere özel bir fon oluşturmuşlardır. Gene aynı banka tarafından burslar konulmuştur. Böylece geliştirmekte olan ülkelere Comecon ülkelerine ileri eğitim ve teknik tecrübe için çok sayıda eleman gelmektedir.

Başkaca, Helsinki prensipleri ışığında Comecon ülkelerinin Avrupa ülkeleri ile olan ekonomik ve teknik ilişkileri de geliştirilmektedir. Bu ilişkiler arasında, ulaşım alanındaki işbirliği önemli yer tutmaktadır. Örneğin Ren ve Danube arasında açılacak olan bir kanalı 3500 km. den daha uzun bir mesafeyi katederek Kuzey Denizini Karadeniz'e bağlayacaktır. Bu konuda Comecon ile Danube komisyonu arasında geçen yıl imzalanmış olan antlaşma, projenin gerçekleştirilmesinde büyük bir rol oynayacaktır. Ayrıca son zamanlarda Comecon ülkeleri ile tüm Avrupa ülkeleri arasında hava ulaşımı bakımından işbirliği ilişkileri geliştirilmektedir.

DETANT POLİTİKASININ KOPMAZ PARÇASI: ASKERİ YUMUŞAMA

Barış içinde birarada yaşama ilkesinin bugünkü somutlanması olan detant politikasının güçlenmesi uğrunda sosyalist sistemin büyük çabalar harcadığı ve dünya barışı yolunda önemli adımlar attığı artık bir avuç faşist ve karşı-devrimci Maoist dışında, dünya politikasını izleyen herkes tarafından kabul edilmektedir.

Bu konuda Cenevre ve Viyana'da uzun süredir sürdürülmekte olan görüşmeler henüz sonuçlanmamıştır. Sovyetler Birliği, siyasi planda gerginliğin yumuşamağa devam ettiğini çeşitli güçlükler ve engellere rağmen bu alanda önemli yollar aşıldığını belirtmektedir. Fakat Sovyetler Birliği, «askerî yumuşama olmadan, siyasi yumuşamanın gerçek başarıya ulaşamayacağını» ısrarla belirtmektedir. SSCB «siyasi ve askerî detantın birbirinden ayrılamayacağını ve askerî yumuşama olmadığı takdirde siyasi yumuşamanın güçlü, dengeli ve güvenilir olamayacağını» belirttiği halde Amerika bu konuda silah tekellerinin çıkarlarına bağlı olarak önemli güçlükler çıkarmaktadır.

Bugün Cenevre ve Viyana'da SSCB ve ABD delegasyonları arasında görüşmeler sürmektedir. Cenevre'deki görüşmeler stratejik silahların sınırlandırılması ile ilgilidir. Viyana'daki görüşme konusu ise Orta Avrupa'da karşılıklı silahsızlanma ve kuvvet indirimi ile ilgilidir.

Cenevre ve Viyana'daki görüşmeler askerî yumuşamanın kaderini tayin edecektir.

Sovyetler Birliği sözkonusu bu görüşmeler dışında başka noktalarda da askerî yumuşamayı geliştirmek istemektedir:

- Askerî harcamaların (bütçelerin) karşılıklı olarak kısılması
- Nükleer denemelerin tamamen yasaklanması ve bu yasağa daha fazla sayıda ülkenin uyması,
- Uluslararası ilişkilerde güç kullanmayı önleyecek bir dünya antlaşmasının imzalanması,
- Kimyasal silahların yasaklanması ve askerî amaçlarla iklim değişiklikleri yada benzeri doğa koşulları değişiklikleri yapmanın da bu yasağa dahil edilmesi.

Görüldüğü gibi Sovyetler Birliği, dünya çapında silahsızlanma ve barış doğrultusunda geniş ve yapıcı, tutarlı önerilerle emperyalistlerin önüne gelmektedir. Fakat temel karakteristiği saldırı ve sömürü olan emperyalistler, Sovyetler Birliği'nin bu önerilerini bugüne dek askıda tutmağa çabalamışlardır. Ne var ki, sosyalist sistemin gelişen gücü, bu önerileri eninde sonunda emperyalizme kabul ettirecektir. Nasıl ki emperyalizmin açtığı «soğuk savaş», detant ile aşıldıysa, dünya barışı sosyalist sistemin öncülüğünde daha ileri aşamalara varacaktır. Ve barış düşmanı emperyalistlerle Maocular kendilerini her geçen gün daha da köşeye sıkışmış hissetmektedirler. Bu ise barış mücadelesinde sevindirici bir gelişimdir.

dünya devrimci süreci

işçi Sınıfının Birliği, Taktikleri ve Sosyal Demokrasi-1

işçi sınıfının birliği sorunda işçi sınıfının partilerinin işçi hareketi içinde karşılaştıkları başlıca akımın Sosyal Demokrasi olduğunu daha önce söylemiştik. Her ne kadar işçi kitleleri içinde Hristiyan veya Liberal Partiler de belli Sempatizan gruplarına sahipler de, genel olarak uluslararası işçi sınıfı hareketi içinde en etkili iki akımın Komünist ve Sosyal Demokrat akımlar olduğu bilinen bir vakiadır.

Bu nedenle işçi sınıfı partilerinin işçi hareketinin birliği konusunda sürdürdükleri çalışmalara Sosyal Demokrasiye karşı güdülen politika en önemli yeri tutmaktadır.

Gene daha önce de belirttiğimiz gibi, sosyal demokrasi sadece işçiler içinde belli bir kesimin değil, aynı zamanda şehir ve köy küçük burjuvazisinin ve anti-monopolist burjuvazinin de yani kapitalist toplumdaki ara tabakaların da önemli yığınsal desteğine sahiptirler. Böylelikle, işçi sınıfı partilerinin sosyal demokrasiye karşı tutumları, sadece işçi sınıfının ve hareketinin birliği konusu değil, aynı zamanda proletaryanın taktikleri ve sınıf ittifakları sorununu da içerdiği için büyük önem taşımaktadır.

KİTLE'nin 110 cu sayısında orta sayfa yazısı olarak dünya işçi sınıfı partilerinin sosyal demokrasiye karşı politikalarının genel ilkelerini ve bu ilkelerin tarihsel kökeni ele almıştık.

Yazı serimizin bu bölümünde işçi sınıfının birliği, taktikleri ve sınıf ittifakları açısından ele alacağız sosyal demokrasi ile ilişkiler konusunu, 110 cu sayıda sözünü ettiğimiz yazının bir devamı olarak, öyle bir bütünlük içinde değerlendirmek gerekecektir. Konumuz kapsamlı olduğu için Dünya Devrimci Süreci Uluslararası İşçi Sınıf Hareketi kesiminde inceleyeceğimiz bu sorunu iki yazıya bölmek zorunda kalacağız.

İŞÇİ SINIFININ BİRLİK PERSPEKTİFLERİ:

işçi sınıfının birliği dünya devrimci sürecindeki deneylerle, üç çözüm noktasında odaklaşmıştır:

● İşçi hareketinin bütün sağlıklı güçlerini tek bir Marksist-Leninist parti içinde ve etrafında toplamak... Bu şekilde, işçi hareketi içinde tabanı

olan — ve sapmaları temsil eden — diğer partiler, zamanla güçsüzleşecekler ve tasfiye alacaklardır. Bunun tarihte şimdiye dek yaşanmış en önemli ve eşsiz bir örneği, Rusya işçi sınıfı hareketi ve Proletarya Devrimidir.

● Diğer çözüm, Komünistleri, Marsizm-Leninizm temeli üzerinde tek bir Partide birleştirmek... Bugün sosyalizmi kurmuş bazı ülkeleri — bazı Doğu Avrupa ülkelerini — buna örnek olarak gösterebiliriz. (Buna en seçkin örnek özellikle Alman Demokratik Cumhuriyeti ve onun sosyalist Birlik Partisi'dir.)

● Üçüncü — ve bugün uluslararası işçi sınıfı hareketinde en yaygın, ve zorunlu yol işçi sınıfının ve işçi hareketinin bütün kesimlerinin, partilerinin militan işbirliğini ortak hedefler doğrultusunda gerçekleştirmek, işçi partilerinin birleşik cephesini ve eylem birliğini sağlamak ve somut programlarla bu çalışmaları sürdürürken zamanla aradaki ideolojik farklılıkları — paratik içinde — azaltmağa, gidermeğe çalışmak... Bu yol kaçınılmaz olarak, uzun erimde, yukarıda gösterdiğimiz birinci veya ikinci yola ulaşacaktır, fakat birinci ve ikinci yolların mümkün olmadığı yerde, koşullarda işçi sınıfının güçlü birliğini ve işçi hareketinin başarısını sağlamak için işçi sınıfının birleşik cephesi oluşturulmalıdır.

Birleşik işçi cephesi'ni kurma çabalarında, işçi sınıfı içinde etkin iki akım Marksist-Leninist ve Sosyal Demokrat hareketler arasında ciddi ideolojik ayrılıklar vardır. 1960 Deklerasyonuna imza koyan partiler sosyal demokrasi ile aralarındaki ideolojik farklılıklara rağmen sömürüye ve emperyalizme karşı *demokrasi ve barış* için sosyal demokratlarla ortak eylem yapılabilmesini öngörüyorlardı.

Şüphesiz ki, sosyal demokratlarla ortak eylemler çoğu ülkede gerçekleştirilmiş değildir. Daha önce de belirttiğimiz gibi sadece sol kanat sosyal demokratları işçi sınıfı partileri ile işbirliğine yanaşmışlardır.

Gene daha önce de belirttiğimiz gibi Komünistlerin de bu konuda taviz vermeyecekleri belli ilkeler vardır. Bu nedenle her iki akımın işbirliği yapabilmesi için maddeler, şablonlar getirmek mümkün ve bilimsel değildir.

İşçi sınıfı partileri komünist-sosyalist işbirliğini kurmak için tek bir

yol izlemezler. Şayet mümkünse, yani koşullar elveriyorsa, Komünist ve Sosyal Demokrat partilerin yöneticilerinin ortak mücadele konusunda anlaşmalarından yanadırlar; mümkün değilse eylem birliğini gerçekleştirmenin diğer yollarını ararlar. Sosyal demokrat parti liderleri ile anlaşmaların mümkün olmadığı, sosyal demokrat liderlerin anti-komünizm yaptıkları durumlarda, işçi sınıfı partilerinin bir ülkede mahalli ve bölgesel planda sosyal demokratlarla ortak eylem birliği yaptıkları çok görülmüştür.

Esasen işçi hareketinin birliği (birleşik işçi cephesi) politikasının asıl zemini kitlelerdir; yani asılan emekçilerin çalışma ve yaşama koşullarını geliştirmek üzere her fabrikanın sınırları içinde veya yerel ya da bölgesel düzeyde ve tüm ülke çapında pratik yığınsal birliği ve pratik işbirliğini gerçekleştirmektir.

Uluslararası işçi sınıfı hareketi içinde Komünistlerle sosyalistlerin (Sosyal Demokratların) işbirliği yolunda bazı ülkelerde, ülke veya bölge çapında adımlar atılmaktadır. Fransa'daki Komünist ve Sosyalist Partilerin ortak programı ve işbirliği bu örnekler arasındadır. Ayrıca İtalya'da Sol-Kanat Sosyalistleri ile Komünist Partisi arasındaki ilişkiler gelişmektedir. Öte yandan Finlandiya, Japonya ve Uruguay gibi ülkelerde Komünistlerle sol-kanat Sosyalistleri işçi hareketinin birliği konusunda olumlu ilişkiler içindedirler.

Buna rağmen belirtmek gerekir ki, kapitalist ülkelerde işçi sınıfı hareketinin birliği konusunda, Komünistlerle Sosyalistlerin eylem birliği sorunu genelinde henüz bir çözüme kavuşmuş değildir ve büyük zorluklarla karşı karşıyadır. Tarihsel sürece bakıldığında işçi sınıfı içindeki bölünmeyi yenmek konusunda koşullar daha elverişli imkânlar yaratmaktadır ama kapitalist ülkelerdeki işçi hareketi (Uluslararası İşçi Sınıfı Hareketi) bu sorunu bütününde henüz çözebilmiş değildir. Bu ayrılığın başlıca sorumlusu, tekeli burjuva siyasetini ve anti-komünizmi kendilerine şiar edinmiş olan Sağ-kanat Sosyal Demokrat liderleridir.

Kapitalist ülkelerdeki işçi hareketi gözönüne alındığında, sosyal demokrat partilerin daha geniş işçi yığınlarının desteğine sahip

oldukları görülür. Bugün Batı Avrupa ülkelerinden sadece Fransa, İtalya ve Finlandiya'da Komünist Partiler, Sosyal Demokrat Partilerden daha güçlüdürler. Diğer kapitalist ülkelerde ise Sosyal Demokrat Partiler şimdilik hayli geniş bir kitle desteğine sahip durumdadırlar.

Batı Avrupa'da toplam olarak Komünist Partiler oyların yüzde 8'ini, Sosyal Demokrat Partiler se oyların yüzde 36'sını almaktadırlar. Gene Batı Avrupa'da Komünist Partilerin üye toplamı 2,5 milyonken, Sosyal Demokratların üyeleri bunun dört katıdır.

Ne var ki, Sosyal Demokratların bu üstünlüğü *nicel*'dir. Bilindiği gibi *reformist* partiler üye alırken niteliğe bakmazlar. Gene Sosyal Demokrat Partilerin oy destekleri de militan değildir.

İşçi sınıfı partilerine gelince, parti üyeleri işçi sınıfının en ileri, en fedakâr, en bilinçli unsurlarıdır. Gene işçi sınıfı partilerinin de oy (sempatizan) destekleri de nitelik ve militanca bağlılık bakımından Sosyal Demokrat sempatizanlarından çok ileri bir düzeydedir. Bu nedenle, işçi sınıfı partilerinin aktif eylem ve çalışmalarının yeralmadığı bir işçi hareketi düşünülemez.

İşçi sınıfı partilerinin yeri ve rolü tüm dünya devrimci süreci için olduğu kadar onun bir bileşeni olan Uluslararası işçi sınıfı hareketi için de büyük önem taşır :

«Birleşik anti-emperyalist eylem politikası, Marksist-Leninist partilerin dünya devrimci sürecindeki ideolojik ve politik rolünün güçlendirilmesini zorunlu kılar.» (Komünist ve İşçi Partileri 1969 Moskova Uluslararası Toplantısı Ana Belgesi, sf. 38).

Sık sık belirttiğimiz gibi gelişmiş kapitalist ülkelerde işçi sınıfı partileri tekeli egemenliğin karşısındaki başlıca siyasi güçtür. İşçi sınıfı partileri sadece Avrupa'da faşizmin ve Nazi emperyalizminin yıkılmasında milyonlarca Komünistin canı ve kanı pahasına başarılı oynamadılar, aynı zamanda savaş sonrasında, —işçi sınıfının iktidara gelmediği ülkelerde— tekeli sermayeye karşı kitlelerin özlendilerinin ve mücadelesinin öncü gücü oldular. Bugün uluslararası işçi sınıfı hareketi içinde işçi sınıfı partileri devrimci kanadı meydana getirmekte ve emperyalist burjuvaziye kar-

(Baştarafı 8 nci sayfada)

Devrimin ve sosyalist kuruluşun ortak yasalarının özetlenerek belirtildiği toplantıda, değişik ülkelerin önemli özgül farklılıklar gösterdiği, ayrıca tarihsel biçimlenme ve ulusal geleneklerin de gözönüne alınması gerektiği, dile getirildi ve Deklerasyon'da, işçi sınıfı partilerinin taktikler konusunda birbirini kopya etmek gibi bir mekanizme düşmemeleri gereği vurgulanarak, taklitçi bir tutumun Marksizm-Leninizm'e uygun düşmeyeceği söylendi. 1957 Deklerasyonu bu konuda temel ilke olarak şu özetlemeyi yapıyordu :

«Proletarya Partisinin ulusal özellikleri gözönüne almaması onu kaçınılmaz olarak gerçeklikten (realiteden) koparır ve sosyalizm davasının önyargı haline gelmesine yolaçar; bunun tersine olarak özgürlüklerin rolünün abartılması da ya da ulusal özgürlüklerin vesile edilerek sosyalist devrim ve sosyalist inşa konusundaki evrensel Marksist-Leninist doğru'dan sapılması da sosyalist dâvaya zarar getirir.» (Barış, Demokrasi ve Sosyalizm Mücadelesi, sf. 15)

Toplantıda, işçi sınıfı partilerinin revizyonizme ve dogmatizme karşı kararlı bir mücadele vermeleri gereği belirtildi. Dogmatizmin ve sektarizmin devrimci teoriyi değişen koşullarda yaratıcı şekilde uygulayabilmek olanaklarını azalttığını ve Partinin kitlelerden soyutlanmasına yolaçtığını, buna karşılık sağ kanat oportünizminin ve revizyonizminin ise burjuva ideolojisinin bir yansıması şeklinde proletaryanın sınıf mücadelesini felce uğrattığını, kapitalizmin ömrünün uzamasına yaradığını dile getiren Toplantı, sağ ve «sol» oportünizme karşı her işçi sınıfı partisinin ideolojik mücadele yürütmesinin büyük önem taşıdığını vurguladı.

Toplantıda kabul edilen Barış Manifestosu'nda ise barış güçlerinin savaşı önleyip, barışı koruyabilecekleri, fakat tüm dünya halklarına canavarca bir imha savaşı tehlikesinin henüz geçmemiş olduğunu hatırlatılması gereği dile getirildi. (a.g.e., sf. 28) Silâhlanmadan, savaş tehdidinden ve onun yolaçaacağı ölüm ve imha tehlikesinden kurtulmak için tüm dünyaya çağrı yapıldı. Böylece, bir termönükleer imha savaşının önlenmesi uğruna verilecek mücadele tüm işçi sınıfı partilerinin ve dolayısıyla uluslararası işçi sınıfı hareketinin ana görevlerinden birisi olduğu ilan edildi.

1 960'de toplanan Dünya Komünist ve İşçi Partileri, öncelikle, çağımızdaki toplumun tarihsel gelişiminde dünya sosyalist sisteminin belirleyici rolünü vurguladıktan sonra, emperyalizmin iç çelişkilerinin, tekeldi kapitalizmin tekeldi devlet kapitalizmine dönüşme evrimini hızlandırıldığını, tekeldi sermayenin emeği büyük ölçüde yoğunlaştırarak işçi sınıfı üzerindeki sömürsünü arttırdığını ve kapitalizmdeki otomasyon ile «rasyona lasyon»un emekçilere yeni yeni yükler yüklediğini belirtiyordu.

1960 Toplantısı şu önemli noktalara da değinmekteydi : Günümüz kapitalist gelişimin tahlil üretici güçler le üretim ilişkileri arasındaki çelişkinin görülmedik derecede derinleştiğini

göstermiştir. Bilimsel ve teknolojik başarıların, toplumsal ilerleme doğrultusunda kullanılmasını engelleyen kapitalizm, insan dehası tarafından yapılan bulguları (icatları), kitle imha araçları haline dönüştürmektedir. Ama eski militarist sistemin temellerini sağlamlaştırmak için yapılan girişimler, çözümsüz çelişkiler düğümüne yeni düğümler atmaktan başka bir işe yaramamaktadır. Büyük tekel-ler sadece işçi sınıfının değil, aynı zamanda halkın diğer tabakalarının da çıkarlarına saldıran bir çizgi izlemektedirler. Bu durum, bir avuç tekeldi ile halkın tüm kesimleri arasındaki uçurumu daha da büyütülmektedir. Tekeller, halkın demokratik haklarını yoketmek veya onları ellerinden geldiği kadar kısıtlamak için çabalamaktadırlar. Bu durum, faşistleştirme sürecinin yeni biçimlerde yoğunlaşmasından başka birşey değildir. Diktatörlük yönetim yöntemleri parlamenterizm görüntüsü ile birleştirilmektedir.

Proletarya, tekeldi sermaye egemenliğini alaşağı etmek isteyen yegâne sınıf değildir. Köylüler, aydınlar, küçük ve orta burjuvazi de işçi sınıfının tekeldi sermayeye karşı verdiği mücadeleye katılmaktadırlar. Komünistler tüm bu sosyal tabakaların birleşebileceğine inanırlar.

Toplantı'nın *Bildirgesi* mevcut koşullarda ana hedefin kapitalist tekel-ler ve bir bütün olarak tekeldi kapitalist sistem olduğunu, çünkü silâhlanma yarışından gericilikten ve saldırganlıktan tekeldi sermayenin ve bu sistemin sorumlu olduğunu belirtiyordu. (Barış, Demokrasi ve Sosyalizm Mücadelesi, sf. 67-68) Proletarya öncülüğündeki halk hareketi barış, ulusal bağımsızlık, demokrasi'nin korunması ekonominin ana dallarının milileştirilmesi ve yönetimlerinin demokratikleştirilmesi, köklü bir tarım reformunun gerçekleştirilmesi, emekçilerin yaşama koşullarının geliştirilmesi, köylülüğün ve küçük-orta burjuvazinin tekeldi despotizmine karşı çıkarılarının korunması gibi önemli noktaları içermelidir. (a.g.e. sf. 69).

Toplantı, kapitalist ülkelerde demokratik reformların gerçekleştirilmesi gibi güncel hedefler etrafında geniş emekçi kesimlerinin işçi sınıfıyla eylem birliğinin kurulmasının gereğini daha iyi kavrayabileceğini ve siyasi bakımdan daha aktif olabileceğini söylüyor ve işçi sınıfı ile onun öncü partisinin hem —güncel— demokratik reformların gerçekleşmesi, hem de tekeldi sermaye egemenliğine son verilmesi mücadelesinde başlıca görevi yükümlenmiş olduğunu, dile getirmekteydi. (a.g.e. sf. 69)

1960 toplantısı işçi sınıfı sosyalistlerinin asıl görevinin kitleler içinde bulunmak, kitle çalışmasını güçlendirmek, kitlelerle daha derinleşmeye ilişki kurmak olduğunu ısrarla vurgulamaktaydı. (Barış, Demokrasi ve Sosyalizm Mücadelesi — 1960 Bildirgesi sf. 70)

Gelecek yazımızda bu bölümün devamı olarak uluslararası Sosyalist ve işçi sınıfı hareketinin taktikleri konusunda yakın tarihin diğer en önemli belgelerini ve bu taktikler açısından sosyal demokrasiye bakış açısını özetleyeceğiz.

Anti-Demokratik

DGM

Yasasına Karşı

Görev Başına!..

MC iktidarı Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen Devlet Güvenlik Mahkemeleri Kanununu yeniden çıkartmak için faaliyete geçti. Bunun için hazırlanan mizansenlerle konu gündeme getirildi.

DGM TARTIŞMASI SAPTIRILYOR

Ne var ki, kamu oyundaki tartışma burjuvazi tarafından, Atatürkçüler tarafından ve bir kısım sözde-ilericiler tarafından ters bir platforma kaydırılmaktadır.

Bilindiği gibi MC'nin MSP kanadı DGM görev kapsamına TCK'nun 163 cü maddesinin alınmasına karşıdır.

Böylece kamuoyunda başlayan tartışma meselenin özünü saptırmaktadır. Esas sorun Devlet Güvenlik Mahkemelerinin gayri meşrû niteliği ve demokrasiye aykırılığıdır. Yıllardır ilerici kamu oyunu belirttiği budur. Ve gene yıllardır gerici-antidemokratik güçlerle ilerici güçler arasındaki tartışma DGM'nin demokrasiye aykırılığı konusudur.

Ama şimdi işin içine 163. cü maddenin ve laisizm meselesinin girmesiyle esas sorun, yani kanunun özü saptırılmaktadır.

Bu konuda bir kısım ilerici çevreler oyuna getirilmektedir.

DGM ile ilgili olarak esas mesele bu yasanın çıkmasının demokratik ilkelere aykırılığıdır.

DEVLET GÜVENLİK MAHKEMELERİNİ KİMLER İSTİYOR

DGM'nin yaşamasını isteyen, bu kurumu kuranlardır. Tekeldi sermayenin, gerici - sömürücü güçlerin isteği doğrultusunda DGM'ler kurulmuştur. Ve bugün aynı çevreler onu yaşatmak istemektedirler.

● Bütün halkımızın uyanmasından, bilinçlenip örgütlenmesinden korkan güçler, DGM'nin yaşatılmasına çalışıyorlar.

● DGM yasası yargı organına ci sermayenin sömürücü - gerici

faşist özlemleri doğrultusunda yeniden çıkartılmak isteniyor.

DGM NİÇİN DEMOKRASİYE AYKIRIDIR

● DGM fikir ve örgütlenme özgürlüğünü büsbütün yoketmek için kurulmuştur.

● DGM'nin kuruluşu demokratik hukuk ilkeleriyle çelişmektedir.

● DGM yasası Burjuva demokratik hukuk ilkelerinden olan kuvvetler ayırımı prensibini reddetmektedir.

● DGM yasası yürütme organına (hükümete) yargı müdahale demektir.

● DGM yasasına göre DGM hakimlerinin atanmasında hükümet (yürütme organı) söz sahibidir.

● Böylece hakim teminatı ilkesi çiğnenmektedir.

● Bu şekilde yargı organı siyasi iktidara *tümüyle* bağımlı bir hale getirilmektedir.

● DGM'ler olağanüstü mahkemelerdir ve her olağanüstü mahkeme gibi, bunlar da anti-demokratik uygulamaların aracıdır.

● DGM yasasını geçirtmek için Anayasa değiştirilmiştir. Oysa 1961 Anayasası halk oyuyla (referandumla) kabul edilmiştir. 12 Mart dönemindeki Anayasa değişikliği ise halkoyuna sunulmamıştır.

TÜM İLERİCİ GÜÇLER GÖREV BAŞINA

Ülkemizde demokrasiden yana tüm ilerici güçler DGM yasasının Meclisten geçirilmesine karşı vakit geçirmeden ortak bir demokratik mücadeleye girmelidirler.

Sosyalist ve sosyal demokrat partiler, devrimci - ilerici sendikalar, ve diğer demokratik meslek örgütleri, Barolar Birliği, ilerici gençlik ve diğer kitle kuruluşlarını bu konuda önemli görevler beklemektedir.

TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz'ın TRT ile ilgili Toplantıda Yaptığı Konuşma

13 Haziran 1976 pazar günü Ankara'da TRT ile ilgili bir açık oturum düzenlenmiştir. TRT'de çalışanların üye olduğu dört kuruluş, Yeni Haber-İş, TÜMDER, TÜTED ve TMMOB tarafından düzenlenen toplantıda TRT'nin mevcut durumu ve bu durumda neler yapılması gerektiği görüşülmüştür.

Toplantıda ilk olarak adı geçen dört kuruluş tarafından hazırlanan rapor okunmuş, daha sonra konuşan davetliler kişisel ya da temsil ettikleri kuruluşların görüşlerini açıklamışlardır.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisinin konu ile ilgili görüşlerini bildirmek üzere toplantıya çağrılan TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz'ın

Hepinizi Türkiye Sosyalist İşçi Partisi adına selamlarım.

Sözlerime, TRT ile ilgili raporu hazırlayan dört kuruluşu tebrik ederek başlayacağım. Gerçekten önemli bir iş başarmışlar. Hazırlanan rapor ülkemizde az rastlanan yetkinlikte ve doyurucu. Arkadaşların TRT meselesini ciddi bir şekilde ele aldıklarını gösteriyor.

Bizler TRT'nin yayınlarını pek izliyoruz. Ayrıca haber bültenleriyle yetiniyoruz. Aslında, haber bültenleri dışındaki yayınları izlemeye vaktimiz elvermiyor. Kaldı ki izlemeye degecek bir yayın olmadığı da malum. İzleyenlerden, izlemeye tahammül edebilenlerden öğrendiğim kadarıyla ben, TRT yayınlarının feci olduğunu tahmin ediyordum. Oysa burada okunan raporu dinledikten sonra durumun feci değil, ünlü bir yazarımızın deyişiyle *efca* olduğunu öğrendim. Yani TRT'nin katmerli feci bir durumda olduğunu... Bu bakımdan TRT'nin durumu üzerine daha fazla konuşmayı gereksiz görüyorum. Bundan sonra asıl çözülmesi gereken mesele TRT'nin bu durumuna nasıl son verileceği sorusuna cevap aramak olmalıdır. Raporu hazırlayan kuruluşlar ilk önemli adımı atmışlardır. Bizlerin burada toplanması da asıl bu soruya bir çözüm getirebilmek içindir.

Bu önemli soruya cevap aramadan önce bir önemli noktaya değinmek istiyorum. Bilindiği gibi bir sosyal ekonomik düzen bütünüyle belirli bir uyum içindedir. Bugün genel hatlarıyla bir burjuva toplumunda yaşıyoruz. Kapitalist ekonomik ilişkiler ekonomide hakim durumda. Böyle olunca da en iyi durumda bile mevcut siyasal düzen bir burjuva demokrasisinden ileri gidemez. Bir burjuva düzeninin TRT'si de zorunlu olarak burjuva ideolojisini savunur ve burjuva ideolojisinin yaygınlaşması için çaba gösterir. Bu düzen sürdüğü müddetçe TRT'nin halkın TRT'si olması, hal-

kın sesini aksettirmesi mümkün değildir. TRT'nin burjuva ideolojisinin savunuculuğundan kurtarılacak halkın sesini aksettirecek hale getirilmesi bir iktidar değişikliği konusudur. Ancak iktidarın halkın eline geçmesiyle, demokratik halk iktidarının gerçekleşmesiyle TRT de gerçekten demokratlaşacaktır.

Ama meselenin bilimsel izahı böyle diye TRT'yi boşlamak bütünüyle yanlıştır. Aksine, TRT'nin burjuva anlamda demokratlaşması için çaba göstermek başta gelen görevdir. Üstelik bugün TRT'nin burjuva ideolojisinin en berbati, en insanlık ve demokrasi düşmanı olanı faşizmin yuvası haline getirilmiş olması bu konuda mücadele vermenin ne kadar acil ve gerekli olduğunu gösterir.

Kaldı ki, TRT'nin toplum içindeki yeri ve önemi, onun demokratlaştırılması mücadelesini zorunlu kılar. Çünkü TRT milyonlarca emekçiye seslenmektedir. Ve bu milyonların TRT'nin burjuva anlamda da olsa demokratlaşmasından çıkarları vardır. TRT esas anlamıyla bugün kapitalist düzenin devamına hizmet eden bir kuruluş olsa dahi, nasıl ki bu düzenin devamını sağlamak için inşa edilen yolları, elektrik santralleri v.b. bir ölçüde emekçilerin de ihtiyaçlarına cevap vermek zorunda kalıyorlarsa, TRT de benzer şekilde, halkın zorlamasıyla demokratlaştırılarak onun ihtiyaçlarına kısmen de olsa cevap verebilir.

Üstelik TRT'nin devlet tekelinde olması demokratlaştırılması konusunda bir başka önemli faktördür. Bugün gazete v.b. devlet tekelinde olmayan yayınlar için aynı durum söz konusu değildir. Sözelimi büyük sermayenin sözcülüğünü yapan gazetelerin demokratlaştırılması için güçlü bir mücadele verilmesi düşünülemez. Gerçi tüm basın olduğu ölçüde demokratlaşması istenir. Ama TRT için durum farklıdır. TRT devlet tekelindedir. Ve bu devlet burjuva anlamda

konuşmasının özeti bu sahifede veriyoruz.

Bu toplantıda görüş bildiren diğer konuşmacılar ise şunlardır:

Muhittin Taylan (Anayasa Mahkemesi Eski Başkanı), Muammer Aksoy (Türk Hukuk Kurumu Başkanı), Mehmet Karaca (DİSK Genel Sekreteri), Uğur Alacakaptan (CHP Temsilcisi), Ahmet Yıldız (Millî Birlik Gurubu Temsilcisi), Uğur Mumcu (Yazar), Mümtaz Soysal (Yazar), M. Ali Aybar (SP Genel Başkanı), TBP Genel Sekreter Yardımcısı, TEP Temsilcisi, Binali Seferoğlu (TÖB-DER Genel Sekreteri), Yeni Haber-İş Genel Başkanı, TÜM-DER Genel Başkanı, Ankara Kadınlar Derneği Temsilcisi, İlerici Kadınlar Derneği Genel Sekreteri.

bir devlet olduğuna göre burjuva demokrasisi içinde yer alan, işçilerin ve emekçilerin ekonomik demokratik ve siyasi taleplerini ifade eden akımların temsil edilmesini kendi verdiği vergilerle çalışan TRT'den istemek ve bu doğrultuda mücadele vermek tüm halkın vazgeçilmez demokratik bir hakkıdır.

Evet, bugün demokratların başta gelen görevlerinden birisi, bir faşist yuvası haline getirilen TRT'nin, faşistlerden kurtarılıp burjuva anlamda da olsa demokratlaştırılmasıdır. Böylesine bir görev dahi bizi siyasi bir iktidar değişikliği meselesiyle karşı karşıya getirmektedir. Gerçekten TRT'nin faşistleştirilmesi MC'nin faşizan tirmanışıyla paralel yürütülmektedir. Daha doğrusu MC'nin faşizan tirmanışının bir bölümünü de TRT'nin faşistleştirilmesi oluşturmak tadır. Şu halde TRT'de faşizmin sökülmesi için MC'nin iktidardan düşürülmesi elzemdir. MC'nin iktidardan düşürülmesi görevi ise ülkemizin demokrasiden yana tüm antifaşist güçlerinin en acil gündem maddesi olarak önümüzde durmaktadır.

Bunun dışında benden önceki konuşmacıların üzerinde durdukları hukuki bazı girişimleri, ya da TRT mensuplarının tek başlarına ya da topluca direnmelerini netice alıcı çalışmalar olarak görmüyorum. Mevcut iktidarın TRT konusundaki tasarruflarının Ceza Kanunu'nun 146. maddesine girdiği sayın hukuk otoritelerince kesin olarak ifade ediliyor. Ama böylesine ağır bir cürüm işleyenlere her hangi bir kovuşturma yapılmıyor. Neden? Çünkü mesele en azından MC'nin iktidardan düşürülmesine bağlı bir siyasi iktidar meselesi.

Böyle söylerken bu gibi çalışmalar yapılmasını demiyorum. Ancak bunların palyatif olacağını, sonuç verici olmayacağını belirtmek istiyorum.

MC iktidarda kaldığı sürece TRT

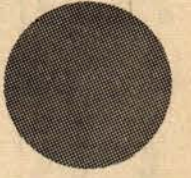
nin demokratlaştırılmasının mümkün olamayacağı gerçeği MC düşürülene değin bizim elimizi kolumuzu bağlar mı? Asla! Zaten TRT konusunda yürütülecek demokrasi mücadelesi MC'nin düşürülmesi acil görevinin bir bölümünü oluşturacaktır. Bu açıdan kitlelerin TRT'nin demokratlaştırılması talebiyle harekete geçirilmesi ve çeşitli demokratik yollardan TRT'nin demokrasi düşmanı yayınlarına karşı tepkisini göstererek MC'yi zorlaması şarttır. Burada da önde gelen görev işçi sınıfımıza düşmektedir. Bugün dünyada olsun, ülkemizde olsun demokrasinin önde gelen, sonuna kadar kararlı savunucusu işçi sınıfıdır. Üstelik, faşizm ilk başta işçi sınıfının onun ideolojisinin ve çıkarlarının düşmanıdır. Faşizm nerede güç kazanmışsa ilk yaptığı işçi sınıfı susturmak, onun tüm haklarını kısıtlayarak köleleştirmeye çalışmak olmuştur. Bundan dolayı anti-faşist mücadelenin başını hemen her yerde işçi sınıfı ve sosyalistler çekmiştir.

Bugün de ülkemizde demokrasi mücadelesinde etkin bir şekilde öncülük yapacak güçlü bir işçi sınıfımız vardır. İşçi sınıfımızın ileri unsurları böyle bir mücadelede, diyelim MC'nin düşürülmesi sürecinin bir parçası olarak açılacak TRT'nin demokratlaştırılması kampanyasında etkin bir şekilde kendine düşen öncülük görevini yerine getirebilir. Burada konuşan DİSK Genel Sekreterinin bu konu ile ilgili görüşlerini memnunlukla karşılıyor.

Bugün TRT'nin demokratlaştırılması tüm anti-faşist güçlerin ortak görevi olmak zorundadır. Bu zorunluluk ise, demokrasiden yana bütün toplum güçlerinin etkin bir mücadele yürütmelerini yani güçlerini birleştirme görevini gerektirmektedir. CHP temsilcisinin TRT ile ilgili olarak aktif bir mücadele yürütüleceği doğrultusunda ki sözleri de gene memnunluk vericidir.

(Devamı 14. sayfada)

GIORGI DİMİTROV

• «Giorgi Dimitrov bizim için daima militan bir devrimcinin, kendi halkı için ve Lenin'in büyük ideali için tavizsizce savaşan, enerjik ve sağlam bir proletarya liderinin örneği olarak kalacaktır.»

• «Giorgi Dimitrov adı, dünya proletaryasının devrimci mücadele tarihinde yeralan ve komünistler, işçiler ve tüm ilericiler tarafından derin bir saygı ve sevgi ile anılan büyük isimlerden biridir.»

“GIORGI Dimitrov adı, dünya proletaryasının devrimci mücadelesinde yeralan ve komünistler, işçiler ve tüm ilericiler tarafından derin bir saygı ve sevgi ile anılan büyük isimlerden biridir.»

Bulgaristan Komünist Partisi Merkez Komitesi Birinci Sekreteri ve Bulgaristan Halk Cumhuriyeti Devlet Başkanı Todor Jivkov, Dimitrov'un eserlerinin toplu basımına yazdığı önsözde böyle diyordu... (Eserler, Cilt 1, sf. 11)

Gerçekten de, Giorgi Dimitrov'un adı Marx ve Lenin'in sadık bir öğrencisi ve «Uluslararası Sosyalist ve İşçi Hareketinin» seçkin bir militanı olarak dünya emekçilerinin gönlüne ve dünya devrimci sürecinin tarihine altın harflerle yazılıdır. Giorgi Dimitrov adı işçi sınıfı davasına adanmışlığın, kapitalist sömürüye, faşist barbarlığa ve savaşa karşı uzlaşmaz, kararlı ve korkusuz mücadelenin bir sembolü olarak tarihteki saygın yerini almıştır. Giorgi Dimitrov adı proletarya enternasyonalizminin ve proleter yurtseverliğinin müstesna örneklerinden biri olarak simgelenmiştir.

Bulgaristan devrimci işçi sınıfı hareketinin en önemli olayları ve onun devrim tarihinin en canlı sayfaları Dimitrov'un adı ve mücadelesiyle sınımsız bağıntılıdır. Bulgaristan işçi sınıfı partisi onun liderliğinde sosyalist devrimin zaferini güvence altına almış ve demokratik halk devletini kurmuştur.

Giorgi Dimitrov dünya çapında kapitalizmden sosyalizme geçiş çağın da dünya işçi sınıfı tarafından en çok tanınan, en yetenekli proletarya liderlerinden biridir.

Onun belli başlı özelliklerini ve proletarya hareketine katkılarını şöyle sıralayabiliriz :

• İşçi sınıfı bilimine yaratıcı olarak yaklaşmış, fakat daima ortodoks bir proletarya sosyalisti olmuştur.

• Sektarizme ve oportünizme karşı yorulmaz bir mücadele vermiştir.

• Devrimci strateji ve taktiklerin geliştirilmesinde, İkinci Dünya Savaşı sırasında devrimci dalganın yükselmesinde katkılar getirmiştir.

• Birleşik Halk Cephesi ve Ulusal Cephe konusunda, demokrasi mücadelesi ile sosyalizm mücadelesini birleştirme konusunda, işçi - köylü ittifakını kurma konusunda, proleteryanın uluslararası ve ulusal yükümlülüklerinin ayrılmazlığı konusunda, Sovyetler Birliği'nin dünya devrimindeki yeri konusunda, her ülkenin işçi sınıfı partisinin tayin edici ulusal faktör haline gelmesi konusunda kısacası uluslararası hareketin bu ve benzeri temel konularında Dimitrov'un öne

sürdüğü görüşler halk demokratik devrimlerinin zaferi yolunda önemli bir rol oynamışlar ve dünya devrimci hareketine yardımcı olmuşlardır.

• Dimitrov ortodoks bir sosyalist ve sapmaların amansız muhalifi, ideolojik mücadelenin sağlam prensipli teorik savaşçısı olduğu kadar onun temsil ettiği sosyalist humanizm, tüm işçi sınıfı sosyalistlerine, Marx gibi, Engels gibi, Lenin gibi örnek olmuştur.

LEİPZİG DURUŞMASI

İŞÇİ sınıfının seçkin bir düşünce ve eylem adamı olan Dimitrov'un devrimci hayatı boyunca her saniyesi proletarya davası için mücadele ile geçmiştir. Fakat bu mücadele süreci içinde öylesine sayfalar vardır ki, Dimitrov denildiği zaman hemen zihinlerde çarpıcı bir çağrışım yaptırır.

Bu parlak sayfalardan birisi Dimitrov'un Leipzig Yargılaması'nda gösterdiği olağanüstü yiğit tavidir. Nazi'ler Alman Komünist Partisi'ne ve Komintern'e karşı bir komple düzenlemek için Reichstag'ı yaktırmışlar, o sırada Almanya'da bulunan Dimitrov'u da sanık sandalyesine oturtmuşlardır. Hitler'in şansöyeliği ele geçirmesinden bir ay bile geçmeden düzenlenen bu yangın, faşizmin yeni bir hamlesi için, yeni faşist uygulamalar için bahane amacını taşıyordu.

Nitekim, Naziler kendi düzenledikleri bu yangını geniş bir komünist tevkifatı yapmak, hatta komünist olmayan, Sosyal Demokrat, İlerici - Demokrat olan unsurları da «toplamak» sürdürmek, yıldırım ve yeni faşist kanunları geçirmek için bir provakasyon aracı olarak kullanmışlardı. (Yangından sonra başlatılan komünist tevkiyatında Alman K.P.si lideri Ernst Thaelmann da tutuklanmıştı.) Alman Komünist Partisi ve Komintern yangından sorumlu tutuluyor ve komünistlerin bir ayaklanmaya başlangıç olarak Reichstag'ı kundakladıkları propagandası yapıyordu.

O sırada Komintern Yürütme Komitesi üyesi bulunan ve Bulgaristan'daki faşist rejim dolayısıyla yurt dışında yaşayan Dimitrov Avrupa'da faşizme karşı bir işçi sınıfı kongresi düzenlemek için kampanya örgütlemeye çalışıyordu.

Dimitrov kundaklama olayını ter tipleyen kişi olarak tutuklandı ve diğer iki Bulgar yoldaşı (Popov ve Tanev) Alman Komünist Partisi'nin parlamento grubu başkanı Ernst Torgler ve Nazilerin kundaklayıcı olarak kullandıkları provokatör van der Lubbe ile birlikte yargılandı.

Dünya tarihine Leipzig duruşması olarak geçen yargılama, devrimci

savunmanın ener örneklerinden birine sahne olmuştur. Dimitrov'un duruşmada gösterdiği yüksek moral ve siyasi ustalık, ideolojik yetenek ve proletarya davasına ve onun öncü örgütü Komintern'e olan inanç bütün dünyada derin yankılar uyandırmıştır. Örneğin Dimitrov'a verilen laraplardan birisi Leipzig Kahramanı'dır. (Leipzig Duruşması'nda Savunma için Dimitrov'un hazırladığı notları KİTLE'nin 21.6.1976 tarihli 63 ncü sayısında yayınlamıştık.)

Dimitrov yargılama sırasında Komünist olduğunu, Komintern yöneticisi olduğunu, fakat asla bir kundakçı olmadığını, Komünistlerin böyle yöntemlere karşı olduklarını, yangın olayının provokasyon niteliği taşıdığını ısrarla belirtti.

Dimitrov mahkeme boyunca faşizmin insanlık düşmanı karakterini ve çirkin yüzünü yılmaz bir kararlılıkla açıkladı. Tanık olarak gelen faşist başbakan Goering'i mahkemede teşhir etti, onu zavallı ve komik duruma düşürdü. Dimitrov'un kararlı tavrı ve faşizme saldırgan, Nazi'lere hakaret yağdıran Goering'le alay eden Komintern'i ve Sovyetler Birliği'nin savunun sözleri Goering'i çileden çıkardı. Naziler bu kez Propaganda şefi Goebbles'i getirdiler. Ama Dimitrov ile sözümona liberal bir tartışma yapma gösterisine girişen Goebbles'in de durumu Goering'den farklı olmadı.

Pravda Dimitrov'un duruşmadaki tutumu için şöyle diyordu : «Dimitrov kendisini, hayatını veya güvenliğini düşünmüyor. Duruşmada da sadece sözleriyle değil aynı zamanda boyun eğmek bilmeyen tavrıyla milyonlarca proleter devrimci mücadele dersi verdiğinin bilincinde olarak Partinin davasına hizmet etmeğe devam ediyor.» (25 Eylül 1933)

Tüm dünya'da Dimitrov'un salıverilmesi için anti-faşist kampanyalar düzenlendi. Neticede Nazi'lerin iğrenç oyunu bozuldu. Faşistler Dimitrov ve üç yoldaşın, Popov, Tanev ve Torgler'i beraat ettirmek zorunda kaldılar.

FAŞİZM VE ANTI - FAŞİST MÜCADELE

DİMİTROV'un ideolojik çalışmaları arasında faşizmin teorik açıklamaları önemli bir yer tutar. Tarih Komintern'in ve Dimitrov'un faşizm konusunda getirdiği teorik tanımı tümüyle doğrulamıştır.

1933 Aralık ayında toplanan Komintern Yürütme Komitesi XIII ncü Plenumu, faşizmi şöyle tanımlıyordu : «Faşizm, finans kapitalin en gerici, en şoven, en emperyalist unsurlarının açık terörist diktatörlüğüdür.»

(Komintern Merkez Komitesi XIII ncü Plenumu Steno notları, Moskova 1934, sf. 589)

Bu tanım benzer kelimelerle, Dimitrov'un sık sık tekrarladığı kavramı (faşizmi) en kısa şekilde özetlemekteydi.

Giorgi Dimitrov'un faşizm ve anti-faşist mücadele üzerindeki ideolojik ve politik çalışmaları sosyalizm ve demokrasi mücadelesinde önemli bir yer tutar.

Komintern Yürütme Komitesi üyesi olan Dimitrov, 29 Nisan 1934'de Yürütme Komitesinin Siyasi Sekreteriyasına, —Siyasi Komitesine— ve Orta Avrupa Sekreterliği Başkanlığına, 23 Mayıs'da ise Komintern Yürütme Komitesi Prezidyumuna (Başkanlık Kuruluna) seçildi ve Komintern Yedinci Kongresi hazırlık komitesinde görevlendirildi. Bu Kongrenin hazırlanan gündemin en önemli maddesini oluşturan «faşizmin saldırısı ve Komintern'in uluslararası işçi sınıfı hareketinin birliği ve anti-faşist mücadeledeki görevleri» konusu hakkında rapor hazırlama işi Dimitrov'a verildi. Bu konu Avrupa'da tırmanan ve kimi ülkede iktidara gelen faşizm koşulları ve savaş tehdidi altında gündemin en önemli maddesini oluşturmaktaydı.

Dimitrov'un Komintern Yedinci Dünya Kongresine sunduğu rapor, «Faşizmin Saldırısı ve Faşizm Karşısında İşçi Sınıfının Birlik Mücadelesi İçin Komintern'in Görevleri» başlığını taşıyan bu rapor önemli bir tarihi ve teorik belgedir.

Yedinci Kongre'nin kırkıncı yıldönümüne rastlayan geçen Ağustos ayında Kitle'de Kongre ve anti-faşist mücadele konusunda özet bilgiler vermiştik (25.8.1975). Ayrıca Kitle'nin 110 ncü sayısında işçi sınıfı partilerinin sosyal demokrasi karşısındaki tavrı konusunu işlerken Dimitrov'un tezlerini kısaca özetlemiştik.

KOMİTERN GENEL SEKRETERİ DİMİTROV

DİMİTROV Komintern yöneticisi olarak o dönemlerin seçkin işçi sınıfı liderleriyle birlikte çalıştı. Bu liderler arasında Stalin, Manuilsky, Kuusinen, Thorez, Thaelmann, Pieck, Togliatti, Gottwald, Vassil Kolarov, Duclos Politt, Codovilla Diaz, Koplign gibi Proletarya savaşçıları yer almaktaydı.

1935'deki Yedinci Kongre sonucunda seçilen yeni yürütme komitesi Kongre kapanmadan önce Prezidyum'u ve Siyasi Sekreteryayı seçti. Yedi Kişilik Siyasi Sekreteryaya şu kişilerden oluşuyordu : Dimitrov (Genel Sekreter), Togliatti, Manuilsky, Pieck, Kuusinen, Marti, Gottwald, Si

ANISINA

Dünya işçi sınıfının seçkin savaşçılarından Bulgaristan Proletarya Devriminin lideri DİMİTROV'un 94 ncü doğum yıldönümü olan 18 Haziran ile 27 nci ölüm yıldönümü olan 2 Temmuz 1976 tarihleri arasına rastlayan sürede bu ünlü devrimciyi anmak için kısa bir yazı serisini tarihsel ve bilimsel bir etüt olarak yayınlıyoruz.

yasi Sekretaryanın yedek üyeliklerine ise Moskvin, Florin ve Van Minh getirildiler. (Daha sonra, 1939'da Dias ve Dolores İbarurri de sekreteryaya da görev aldılar). Gene aynı seçimlerde Prezidyum'da Genel Sekreter Dimitrov'dan başka, onun Bulgar yoldaşı Vassil Kolarov da görevlendirilmişti.

Dimitrov'un Komintern Genel Sekreterliği'ne seçilmesi onun uluslararası hareket içindeki saygın yerini simgeleyen yeni kanıttı.

Fransız Komünist Partisi Kongresi, Genel Sekreter Dimitrov'un başarı dileyen mesajını şu sözlerle ya-nıtıyor ve Dimitrov'u kutluyordu :

«Eğer Partimiz görevini aksaksız başarabilirse Kongremiz, bunu büyük ölçüde size borçlu olacağımızın bilincindedir Yoldaş Dimitrov. Fransa işçileri —Komünistleri ve Sosyalistleri— sizin Komünist Enternasyonal Yürütme Komitesi Genel Sekreterliğine seçilmenizi coşkunlukla karşılamışlardır. Adınız onların yüreklerinde bir birlik çağrısı olarak yankılanmaktadır.» (Komünist Enternasyonal, (Der-gi) Sayı 3, 10 Şubat 1936, sf. 28)

Dimitrov Komintern Genel Sekreteri olarak uluslararası harekete, anti-faşist ve savaş aleyhtarı mücadeleye büyük hizmetlerde bulundu. İşçi sınıfı partilerinin çalışmalarıyla daha yakından ilgilendi. Dünyada tırmanan faşizm ve savaş tehdidine karşı birleşik cephe taktiğinin yerleştirilmesi, uygulanabilmesi, ortaya çıkan ideolojik ve politik sorunların çözüm lenebilmesi için büyük çabalar gösterdi. İşçi sınıfı partilerinin sorunlarıyla daha yakından ilgilienmek imkânını buldu. İşçi sınıfı partilerinin kendi ülkelerinde daha önemli birer siyasi güç haline gelmeleri, kitlelerle bağlarını güçlendirmeleri için olağan üstü yararlı çalışmalar yaptı.

Dimitrov, anti-faşist cephenin yanısıra, anti-empyalist cephe ve ulusal kurtuluş hareketlerinin karşılaştığı teorik ve politik sorunları çözmek konusunda, çeşitli ülkelerdeki sınıf güçlerinin analizini yapmak konusunda pek çok işçi sınıfı partisine değerli yardımlarda bulunmuştur. Bu gün bile kapitalist ülkelerdeki Komünist ve İşçi Partilerinin militanları Dimitrov'un ideolojik çalışmalarından sık sık yararlanmaktadırlar. Özellikle anti-faşist mücadele ve cephe konularında, sendikal hareket konusunda, işçi sınıfının birliği konusunda, sosyal demokratlara karşı tavır konusunda işçi sınıfı sosyalistlerinin daima Marx, Engels ve Lenin izinde yürümüş olan Dimitrov'dan ve onun ideolojik çalışmalarından öğrenecekleri çok şey vardır.

HALK DEMOKRASİSİ VE SOSYALİST KURULUŞ

DİMİTROV, 18-25 Aralık 1948 tarihinde yapılan Beşinci Parti Kongresi'ne sunduğu raporda, 9 Eylül Bulgaristan Devrimi'ni «biçim bakımından halk demokratik, öz bakımından sosyalist» olarak nitelendirmiştir. Bilindiği gibi Halk Demokrasileri İkinci Dünya savaşı sonrasında da Doğu Avrupa'da işçi sınıfı ve onun partisi öncülüğünde kurulan rejimlere verilen addır. Amacı sosyalist kuruluş olan Halk Demokrasileri, savaş yıllarında güçlenen anti-empyalist ve anti-faşist cephelerin iktidara gelmesiyle oluşmuştur.

Bulgaristan'ın ve benzer durumdaki Doğu Avrupa ülkelerinin somut koşullarında kurulan Halk Demokrasilerini Dimitrov, Marksist-Leninist teoride proletarya diktatörlüğü olarak geçen iktidar kavramının «özgül bir biçimi» olarak tanımlar.

Partisinin —o zamanki adıyla Bulgaristan İşçi Partisi (Komünist)— Beşinci Parti Kongresinde Merkez Komitesi raporunu sunan Dimitrov demokratik halk devleti'nin karakterini ve rolünü, geleceğe dönük gelişim perspektiflerini Dokuz Eylül Ayaklanmasından sonraki dönemde ülkenin kamu hayatında, ekonomisinde yer alan değişiklikleri ve onların doğasını belirttikten sonra, 9 Eylül 1944 ayaklanmasını Bulgaristan'da sosyalist devrimi başlatan radikal bir devrimci eylem olarak değerlendirir ve «sosyalizmi inşa etmek için hazırlık» olarak nitelendirir. (G. Dimitrov, Eserler, Cilt 14, sf. 271)

Dimitrov, önemli bir belge niteliği taşıyan bu tarihi raporunda, Sovyetler Birliği'nin faşizmi mağlup etmek ve savaş son vermek konusundaki tarihsel rolünün ve dünya çapında bir sosyalist uluslar topluluğunun oluşmasının halk demokrasisini proletarya diktatörlüğü'nün yeni bir biçimi olarak mümkün kıldığını söyler. Bilindiği gibi o zamana kadar proletarya diktatörlüğü'nün tek biçimi vardı ve bu da Sovyet iktidarı idi. Dimitrov'a göre Halk Demokrasileri o günkü somut koşullarda proletarya diktatörlüğü'nün yeni biçimini oluşturmaktaydı.

Dimitrov aynı raporda bu noktayı belirttikten sonra, —o zamana kadar kapitalist sınıfın elinde işçi sınıfını sömürmek için bir baskı aracı olarak kullanılan— devlet iktidarının artık «kapitalizmin tasfiyesi ve emekçilerin tüm sömürü biçimlerinden tedrici olarak kurtulması için bir

araç» haline dönüştüğünü belirtiyordu. (Eserler, Cilt 14, sf. 295)

Dimitrov'a göre, sosyalist inşa koşullarında proletarya diktatörlüğü'nün tüm işlevlerini başarıyla yerine getirebilmek üzere, halk demokratik yönetimi, tıpkı Sovyet sosyalist demokrasisi gibi evrensel ve bütünsel demokrasinin gerçekleşmesi anlamına gelmekteydi. «Emekçi halk yönetimini işçi sınıfı öncülüğünde somutlaştırabilmek için», diyordu Dimitrov, şimdiyedek edindiğimiz deneylerin de gösterdiği gibi, Halk Demokrasisi sistemi mevcut koşullarda proletarya diktatörlüğü'nün işlevlerini başarıyla yerine getirebilir ve getirmelidir.» (a.g.e.)

Beşinci Parti Kongresi'ne sunduğu tarihi siyasi raporda Dimitrov demokratik halk devleti'nin gelişim eğilimini özetledi. Bu prespektif Sosyalizm idi. Sözkonusu raporuyla Dimitrov sadece Bulgaristan'da değil diğer bütün Halk Demokrasilerinde de sosyalizmi inşa etmenin yollarını ve araçlarını özetliyor ve özellikle Bulgaristan işçi sınıfını net bir çalışma programıyla silahlendiriyordu.

Sosyalist devrimin genel kurullarına sadık kalan Dimitrov, sözkonusu siyasi raporunda şu önemli noktayı da vurgulamaktaydı :

«Bulgaristan'da kapitalizm'den sosyalizme geçişin özgül biçimi tüm ülkelerde kapitalizmden sosyalizme geçiş döneminin tüm ülkeler için ortak geçerlilik taşıyan temel yasalarını değiştirmez ve değiştirmez.» (G. Dimitrov, Eserler, C. 14, sf. 347)

Tutarlı bir enternasyonalist olan Dimitrov, gene aynı raporunda Sovyetler Birliği'nde sosyalizmi kuran SBKP'nin deneylerini çok iyi öğrenmek ve onlardan yaygınca yararlanmak gereğini Bulgar sosyalistlerine hatırlatıyordu. SBKP'nin sosyalist inşa deneyi için «...bizim koşullarımıza uygulandığında, Bulgaristan'da ve diğer Halk Demokrasilerinde sosyalizmi kurmak için tek ve en iyi model olarak belirmektedir» diyordu. (Eserler, sf. 348)

Dimitrov, sosyalizmi inşa yolunda gerekli adımları, aşamaları atlamanın yanlış olacağını kesin bir dille belirttikten Parti'nin sosyalist kuruluş yolundaki genel hattını özetliyor ve her şeyden önce sosyalist kuruluşun ekonomik ve kültürel temellerini atmak ve büyük sosyalist yapıyı ancak bu temel üzerine inşa etmek gereğine değiniyordu. Bunun için öncelikle ülkenin sosyalist sanayileşmesi, ağır sana-

yinin kurulması, tarımın makinalaşması ve sosyalist prensipler ışığında yeniden örgütlenmesi, elektrifikasyonun gerçekleşmesi ve yaygın bir kültür devriminin başarılanması gelmekteydi.

Tarım alanında Lenin'in kooperatif plânının yaratıcı ilkelerinden ve Sovyetlerin zengin kolhoz deneyinden yararlanan Dimitrov Bulgaristan koşullarında toprak millileştirilmesine gitmeden kooperatif çiftlikler'in tarım da sosyalist dönüşüm için en uygun biçim olduğunu belirtmekteydi. Dimitrov kooperatif çiftliklerinin kuruluş geliştirilmesinde gönüllü yardım, mad di özendirilmelerin sağlanması ve kooperatifleşme hareketinin gelişme hızıyla ilgili prensip gibi önemli Leninist ilkelerin titizlikle gözönünde bulundurulması gereğini vurgulamaktaydı.

Bulgaristan İşçi Partisi (Komünist) Beşinci Parti Kongresi Merkez Komitesi Raporunda Dimitrov, işçi sınıfının ve partinin öncülüğünün güçlenmesi, sosyalist inşa görevinde parti önderliğinin pekiştirilmesi için Parti standardlarının yükseltilmesi ve kitleler içinde siyasi çalışma ve örgütlenmenin geliştirilmesi zorunluğuna işaret etmekteydi. Bunun için Partinin Leninist birliği ve disiplini pekiştirilmeli, Parti ve devletin kolektif liderliğinin Leninist ilkeleri sürekli olarak kollanmalı, Parti içi demokrasi, eleştiri-özeleştiri yaygınlaştırılmalydı.

Rapor hakkında ilk sözü alan Sofya İli Parti Komitesi Birinci Sekreteri Todor Jivkof, rapor hakkındaki görüşlerini şöyle vurguluyordu : «...bu basit bir rapor değil, milyonlarca emekçiyi çalışma alanında yeni başarılarla doğru götürecektir bir Program'dır da.» (...Beşinci Kongre, Steno Notları, Ks. 1, Sofya, 1949, sf. 331)

Aynı Kongre'de tekrar Bulgaristan Komünist Partisi adını alan Parti'nin Merkez Komitesi Genel Sekreterliği'ne yeniden Dimitrov seçildi. Bu onun Partisi'ne ve proletarya'ya son hizmet ayları oldu. Sağlığı son derece bozuk olan Dimitrov bu tarihten sonra ancak üç ay aktif görev yapabilecek ve altı ay yaşayacaktı.

KATIKSIZ BİR ENTERNASYONALİST

DİMİTROV tüm devrimci mücadelesi boyunca katıksız bir enternasyonalist devrimci örneği verdi. Gerek dünya işçilerinin Bulga-

(Devamı 14 ncü sayfada)

Giorgi Dimitrov Anısına

(Baştarafı 13. Sayfada)

ristan müfrezesi içinde görevli olduğu yıllarda, gerekse daha sonraları Komintern'de yönetici olduğu yıllarda işçi sınıfı bilimi ve proletary enternasyonalizmi onun biricik rehberiydi. İşçi sınıfının uluslararası birlik ve dayanışmasına büyük önem veren, işçi sınıfı partileri arasındaki ilişkilerin ve birliğin güçlenmesi için değerli çalışmalar gösteren Dimitrov, aynı zamanda her türlü anti-Sovyetizmin gericilik olduğunu, anti-sovyetizmin, emperyalist güçlerden sağ ve sol oportünistlere kadar geniş bir yelpazenin ortak hattı olduğunu belirtirdi.

Dimitrov burjuva milliyetçiliğine veya onun devrimci-demokratik hareket içindeki etkilerine, uzantılarına karşı amansız mücadele vermiş ve uluslararası işçi sınıfının herhangi bir ulusal müfrezesini, enternasyonal bütünlükten koparmak, tecrit etmek proleteryanın ulusal sınıf güçleri ile uluslararası sınıf güçleri arasına sözde-sosyalizm ve ilerilik adına duvarlar örme isteyen her türlü burjuva, küçük burjuva milliyetçi düşüncesine karşı mücadele etmiştir «Sol»-kanat (goşizm) eğilimine ya da sağ oportünizme karşı ideolojik ve politik savaş verirken, Dimitrov, bunların temelindeki milliyetçi motifleri daima gözönünde tutmuş fakat ezilen bir ulusun milliyetçiliğinin ezen ulusa karşı ilerici-demokratik konumunu da bu konudaki Lenin görüşü de vurgulamıştır.

Dimitrov katıksız bir enternasyonalist olduğu kadar-tutarlı bir yurtseverdi de... Tüm hayatı boyunca işçi sınıfının uluslararası çıkarları ile ulusal çıkarlarını, bütünleştirebilmiş, mücadeleyi bu bütünlük içinde kavrayıp yürütebilmiş ve hem teorik, hem de pratik plânda evrensel genelliklerle ulusal özgürlüklerin diyalektik bütünlüğünü parça-bütün ilişkileri için de özümleyebilmiş ve uygulayabilmiştir.

«Biz Komünistler» diyordu Dimitrov «burjuva milliyetçiliğinin her tür lüsünün prensipte uzlaşmaz düşmanıyız. Fakat ulus nihilizminin (inkarcılığının) takipçisi değiliz ve hiçbir zaman öyle davranmamalıyız.» (Eserler, C. 10, sf. 112)

Dimitrov, proletarya enternasyonalizminin her ülkede benimsetilmesi ni, proletarya enternasyonalizmi ile o ülkenin özgüllüklerinin bağdaştırılmasını, o ülkenin koşullarında enternasyonalizmin özümletilmesini böylece enternasyonalizmin her ülke toprağında derin kökler salacağını ve bunda başlıca görevin her ülkenin işçi sınıfı partisine düştüğünü söylerdi.

GENÇLİK HAREKETİNİN BİRLİĞİ VE DİMİTROV

GİORGİ Dimitrov hem Bulgaristan işçi sınıfı partisi lideri olarak, hem de bir Komintern yöneticisi olarak gençlik sorunlarına ve gençlik hareketine titizlikle eğilmiştir.

Özellikle faşizmin Avrupa'da tırmanış döneminde, faşistlerin gençliği şoven ve tutucu ya da faşist düşüncelerle şartlandırmağa çalıştıklarını,

işçi sınıfı partilerinin ve onlara bağlı gençlik örgütlerinin, Komsomol örgütlerinin kimi yerde gençliği devrimci saflara kazanma konusunda yetersiz kaldıklarını gören Dimitrov, faşizme ve savaşa karşı sadece işçi sınıfının birliğini sağlamakla, sadece işçi, köylü ve tüm emekçilerle aydınların faşizme karşı ortak cephesini kurmakla yetinilemeyeceğinin bilinciyle faşizme karşı gençliğin de birliğini oluşturmak gerektiğini ısrarla vurgulamıştır.

Tüm gençlik kesimleri içinde proletarya gençliğinin, genel emekçi gençliğin temel konumu taşıdığına göre, işçi ve emekçi gençliğin başlıca görevinin faşizme ve savaşa karşı birleşik cephe oluşturmak olduğunu ve bu konuda İspanya ve İngiltere Komsomollarının başarı kazandığını söylüyordu. (Eserler, Cilt 9, sf. 494-97 - Komünist Gençlik Enternasyonal Kuruluşunun 15 nci yıldönümünde Yaptığı Konuşma, Moskova, 20 Kasım 1934)

Dimitrov gençlerle ve gençlik örgütleriyle olan ilişkilerinde gençlik hareketinin zaafalarını sürekli olarak gösterir ve onları giderme yollarını, görevlerini dile getirirdi.

Dimitrov, Komintern Yedinci Kongresinde sunduğu önemli raporun da da gençliğin anti-faşist ve savaş aleyhtarı birliğinin önemi üzerinde ısrarla duruyordu. Komsomolların, faşist olmayan gençlik örgütleri üzerine eğilmesi gerektiğini söyleyen Dimitrov, tüm devrimci, ilerici, demokrat gençlik örgütlerini (faşist olmayan tüm gençlik örgütlerini ve gruplarını) demokrasi ve barış için birleştirme, ortak harekete ve işbirliğine sevk etmek zorunluluğunu belirtiyordu.

Dimitrov gençliğin sadece anti-faşist misyonunu değil, aynı zamanda devrim mücadelesindeki önemini de vurgulamıştır. Komsomol örgütlerine, yani işçi sınıfı gençliğine, ikili bir görev düştüğünü belirten Dimitrov, bunlardan birisinin acil olarak gençliğin birliğini sağlamak, diğerinin ise yetişmekte olan kuşakla yakından ilgilenmek, (çocuklarla yakından ilgilenmek) ve gençlik hareketine yeni güçler gönderecek olan küçükler kuşağını önemli bir kaynak olarak görmek olduğunu söylüyordu.

İŞÇİ SINIFI KOLLEKTİVİTESİ VE DİMİTROV

DİMİTROV işçi sınıfı kolektivitesine bağlı bir düşünce ve eylem adamıydı, tam bir işçi sınıfı partisi militanıydı. İşçi sınıfı partisi prensiplerine sıkı sıkıya bağlı olan Dimitrov, açık yüreklilikle özeleştiri yapabilen ve proleter alçakgönüllüğünü asla elden bırakmayan bir liderdi. Dimitrov'un 9 Haziran 1923 ayaklanması için partisi ve kendisi adına yaptığı özeleştiri, onun bu tutumunun ta rihe geçmiş örneklerinden birisidir. Gene Dimitrov düşüncelerini Stalin, Diaz, Gottwald, Koplîng, Kuusinen, Manuilsky, Pieck, Pollitt, Thaelmann, Thorez, Togliatti vb. gibi zamanın işçi sınıfı liderleriyle kendi en yakın

mücadele yoldaşlarıyla birlikte oluştururdu.

Dimitrov'un 14 Cilt tutan düşünce ürünleri bitmez tükenmez bir eylemin ve kollektif mücadelenin içinde oluşmuş, gelişmiş ve yetkinleşmiştir.

Dimitrov'un 10 Temmuz 1949'daki cenaze törenine katılan 23 kardeş partinin delegasyonu içinde, Fransız Komünist Partisi adına konuşan Genel Sekreter Maurice Thorez, uzun yıllar birlikte savatığı yoldaşı, proletarya davasındaki silah arkadaşı için şunları söylüyordu :

«Giorgi Dimitrov bizim için daima militan bir devrimcinin, kendi hal ki için ve Lenin'in büyük ideali için tavizsizce savaşan, enerjik ve sağlam bir proletarya liderinin örneği olarak kalacaktır.» (Halkın Büyük Evladı Giorgi Dimitrov'un Anısına, sf. 183, Sofya 1950)

Aynı törende konuşan İngiliz işçi sınıfının seçkin lideri ve Dimitrov'un bir diğer yakın yoldaşı Harry Pollitt ise şöyle diyordu :

«Marx, Engels ve Lenin'in izinde yürüyen Giorgi Dimitrov, dünya devrimci hareketi tarihinde, zamanın asla silemeyeceği altın bir iz bırakmıştır.» (aynı eser sf. 215)

Dünya proletaryasının ve Bulgaristan halkının bu seçkin evladını ve mücadelesini birkaç dergi sayfasında anabilmek şüphesiz ki olanaksız... Bu rada sadece Giorgi Dimitrov hakkında bazı önemli notları, onun mücadele tarihinden bazı yapıtları iletebildik. Kendisi ve mücadelesi 14 Ciltlik eserinde, Bulgaristan işçi tarihinde ve Komintern tarihinde, uluslararası sosyalist ve işçi sınıfı hareket tarihinde, dünya proletaryasının mücadelesinde tüm boyutlarıyla ve kapsamıyla yaşamaktadır.

A. KAÇMAZ'IN TRT İLE İLGİLİ TOPLANTIDAKİ KONUŞMASI

(Baştarafı 11. Sayfada)

Ancak gerek MC'nin düşürülmesi, gerek onun bir parçası olan TRT'nin demokratlaştırılması mücadelesi, bu mücadelenin başını sosyalistler etkin bir şekilde çektikleri oranda başarıya ulaşabilir. Bugün halk muhalefetini yönlendirebilen engin sosyalist potansiyelle rağmen, bu muhalefetin derli toplu ve etkin bir şekilde bütün halinde seferber edilemeyeşinin başta gelen nedeni, sosyalist hareketimizin bölünmüşlüğü, dağınıklığı ve güven vermeyen yapısıdır. Bu açıdan önümüzdeki acil görev olan demokrasi mücadelesinin güçlendirilmesi ile sosyalist hareketin birliğinin sağlanması arasında çok yakın bağlar vardır. Sosyalist hareket, sosyalist potansiyeli temsil edecek güçlü birliğine kavuştuğu ölçüde geniş yığınların güvenini kazanacak ve toplumsal muhalefetin ocağı haline gelerek onu derli toplu ve en etkin şekilde seferber e-

AÇIKLAMA

Geçen sayımızda yer alan TIP Programının Eleştirisi adlı yazıda bir dizgi yanlışı olmuştur.

14. sayfanın ikinci kolonunda italik olarak çıkan ve «Bugün Türkiye'de hâkim güç» diye başlayıp «...CHP alacaktır» şeklinde biten cümle B. Boran'a ait değil, kendi yorumumuzdur.

Düzeltilir, özür dileriz.

KİTLE

TSİP GENEL BAŞKANI AHMET KAÇMAZ'IN 16 HAZİRAN KUTLAMA TÖRENİNİ AÇIŞ KONUŞMASI

(Baştarafı 5 nci sayfada)

üstü fedakârlıklarıdır. Partimiz bu vasfı ile işçi sınıfımızın ve halkımızın kuruluşuna kendini helâk edencesine adanmış Partililerden oluşan niteliği ile gerçekten diğerlerinden ayrılmaktadır. Parababalarının ve onların azgın maşalarının hertürlü baskı ve zulme karşı yılmadan mücadele veren, en zor yaşama ve beslenme koşullarını göze alarak gecesini gündüzüne katan, işçi sınıfımızın ve halkımızın mücadelesini biradım daha ileri götürmek için yılmadan, azimle ve olanca fedakârlıkla çaba gösteren parti üyelerimizden oluşan Partimiz, bu ayırdedici özelliği ile işçi sınıfımızın siyasi otoritesinin yaratılmasında ilerisi için gerçekten başlıca güvencemizdir.

Partimizin ikinci kuruluş yıldönümü işçi sınıfımıza kutlu olsun!

Partimizin ikinci kuruluş yıldönümü, işçi sınıfımızın ve halkımızın kurtuluşu yolunda güçlü bir adım olsun!

Yaşasın 15-16 Haziran'ların sahibi işçi sınıfımız!..

Yaşasın İşçilerin Birliği ve Halkların Kardeşliği!

Yaşasın Türkiye Sosyalist İşçi Partisi!

Yaşasın SOSYALİZM!

debilecektir. Böylece ülkemizde demokasiden yana bütün toplum kesimlerinin beraberlik ve dayanışma içinde, etkin, sonuç alıcı bir mücadele yürütmesi mümkün olacaktır.

Bugün tüm demokratların acil görevi, başta da söylediğim gibi MC'nin iktidardan gönderilmesi ve yerine ilerici, yurtseverlerin, sosyalistlerin, tüm demokratların destekleyecekleri bir hükümetin getirilmesi için çaba göstermek, bu konuda her türlü sekte-terlikten kaçınarak güçleri en etkin bir şekilde ve dayanışma içinde seferber etmektir. Son zamanlardaki gelişmeler umut vericidir. TRT'deki faşist yuvarlanmaya karşı mücadele vermek ve TRT'nin demokratlaşması na çaba göstermek, MC'nin düşürülmesi görevinin bir parçasıdır. Bu konuda güçlerin birleştirilmesi için buradaki görüşlerin ve birlikten yana çabanın olumlu sonuç vereceği umuduyla hepinizi selâmlarım.

16 HAZİRAN TOPLANTISINA MESAJLAR...

Genel Başkanımız seyahatte olması dolayısıyla kuruluş yıldönümü toplantınıza katılamamıştır. 2 nci kuruluş yılınızı kutlar, halk yararına devrimci demokratik mücadelenizde başarılar dilerim. Saygılarımla.

Mehmet KAMIŞLI
Türkiye Birlik Partisi
Genel Başkan Yardımcısı

Partinizin ikinci kuruluş yıldönümü ve 15/16 Haziran şanlı işçi direnişinin altıncı yılı nedeniyle düzenlediğiniz toplantıda bulunamadığım için üzgünüm. Ülkemizde zulüm ve sömürü tüm emekçilerin ve ilericilerin güçbirliği ve devrim mücadelesiyle yenilecektir.

Başarı dilekleriyle.

Kemal BURKAY

Bizler sermaye sınıfının son günlerde artan faşist oyunlarından biri olan kanunsuz lokavt kararı ile işveren tarafından kapı dışarı edilen 450 ÇBS işçileriyiz.

İşçi sınıfının başlattığı 15-16 Haziran Genel direnişinin 6 ncı, TSİP'in kuruluşunun 2 nci yıldönümü nedeniyle TSİP'in tertiplelediği gece, tüm işçi, emekçi, sosyalistlere kutlu olsun.

**DİRENİŞTEKİ 450
ÇBS İŞÇİSİ**

BÜYÜK HAZİRAN DİRENİŞİ

gellenmesi, bir kısım kişilerin kimlikleri olmadığı gerekçesiyle birinci şubeye götürülmesi, ve toplantı sonrasında partinin malzemelerini, dövizlerini taşıyan ve içinde partili sempatanlar tarafından satılmak üzere getirilmiş dergi ve gazetelere el konulması, aracın içindeki kişilerle birlikte gece yarısında Birinci Şubeye götürülmesi idi.

Demokratik ve yasal bir toplantıya karşı polislin gösterdiği bu aşırı «hassasiyet» çabaları boşa geçti. Emniyet yetkilileri hiç kimse- nin üzerinde «yasa dışı» hiçbirşey bulamadılar. Yasa dışı düşün, birtakım makamlardan anti-demokratik baskılar konusunda kesin talimat aldığı belli olan polisler idi.

Böylece emniyet kuvvetleri Toplantı ve Gösteri kanununu pervasızca çiğnediler. Öğrendiğimiz kadarıyla TSİP yöneticilerinin, bu yasa dışı tutuma karşı yaptıkları girişimler sonuç vermedi. Dergimiz dizgiye verildiği sırada Birinci Şubedeki partililerden bir kısmı henüz bırakılmamıştı.

ÇORUM MİTINGİ VE MAOCU PROVOKATÖRLER

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin 16 Haziran'da Çorum'da düzenlediği miting ve yürüyüşe kalabalık bir halk topluluğu katıldı. Mitingde TSİP Merkez Yürütme Kurulu üyeleri Veli Gürcan ve Aydoğan Gezer ile Çorum TSİP yöneticileri konuşular.

Ne var ki, miting ve yürüyüşe gelen Maocular provokasyon ve kavga çıkardılar. Her zamanki bozuncu ve provokatör misyonlarını burada da yerine getiren Maocular yürüyüş ve miting sabote etmeğe çalıştılar. Fakat oradaki anti-Maoist devrimci ve ilericileri kararlı tutumları, Maocuların tepesine işçi sınıfının balyozunu indirdi. Misyonları burjuvaziye yar-

dakçılık etmek olan ve çoğunlukla burjuvaziye gönüllü provokatörlük yapan, burjuvazinin ücretli elemanlarını, «görevlilerini» de aralarında barındıran Maocular miting ve yürüyüşü kundaklayarak oradaki TSİP'li olsun olmasın, emekçileri, devrimcileri hakim sınıflara yakalamak amacını güdüyorlardı. Fakat istediklerine erişemediler. Tıpkı 29 Mayıs Trabzon mitinginde olduğu gibi hüsrana uğradılar.

İşçi sınıfımızın Büyük Haziran Direnişini ve TSİP'in kuruluşunu anmak üzere binlerce emekçinin toplanması Maocuları hasseten çıldırtmıştı. Ve yurdun her yanında güçleri oranında yapmağa çalıştıkları provokasyonları Çorumda da, çevreden getirdikleri güçlerle birlikte tekrarlamaya çabaladılar. Miting düzenlenirken faşistlerden gelecek saldırıları düşünen TSİP'liler, onların ikiz kardeşi Maoistlerin saldırıları ile karşılaştılar. Son üç hafta içinde Trabzon ve Çorum'da yapılan iki demokratik kitle hareketi ve bu demokratik hareketleri kundaklamağa çalışan Maocuların provokasyonları, onların demokratik bir güç dahi olmadıklarını, dünya gericiliğinin ve yerli tekelci sermayenin paralelinde ve çoğu kez hizmetinde olduğunu kanıtlayan iki yeni olaydı.

ESKİŞEHİR TOPLANTISI

15-16 Haziran'ın ve TSİP kuruluşunun anılması amacıyla TSİP Eskişehir İl Örgütünün düzenlediği Kapalı Salon toplantısı, KİTLE baskıya verileceği gün yapılacaktı. Bu konudaki haberi gelecek hafta iletceğiz.

TSİP'in diğer il örgütleri partinin kuruluşuna ve 15-16 Haziran'ın yıldönümünü yaygın afişleme, bildiri dağıtma ile duyurdular. Ayrıca parti lokallerinde üye ve sempatanlara açık anma toplantıları düzenlendi.

TSİP'nin İkinci Yıldönümünü ve şanlı 15-16 Haziran direnişinin 6. yıldönümünü kutlar, işçi sınıfımız ve tüm emekçi halkımızın İş-Ekmek-Hürriyet mücadelesinde başarılar dileriz.

Biz 30 günden beri direnişte olan Üraniye Pres Döküm İşçileri olarak her zaman yanınızda olduğumuzu bildiririz.

Şuna inanıyoruz ki, her gün daha da yükselere çıkan sosyalizmin bayrağı, bir gün faşizmin en müstahkem kalelerine çekilecektir.

Üraniye Pres Döküm İşçileri

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi 15-16 Haziran Kutlama Komitesi Başkanlığına,

Biz 176 gündür direnen Okmeydanı SSK işçileri olarak birlik ve dayanışma dilekelerimizi iletirken işçi sınıfımızın bağımsızlık-Demokrasi ve Sosyalizm Mücadelesinde başarılar dileriz.

Okmeydanı SSK İşçileri

Düzenlemiş olduğunuz partimizin ikinci yıldönümü ve 15-16 Haziran demokratik işçi direnişini dostça kutlar, sizinle omuz omuza olduğumuza bildiririz.

Siirt Kır Emekçileri

Partinizin 2. kuruluş yıldönümü ve 15-16 Haziran'ın 6. yıldönümü dolayısıyla tertiplelediğiniz anma gününü kutlarız.

● Her 15-16 Haziranda daha örgütlü ve daha güçlüyüz.

- Gençliğin yolu işçi sınıfının yoludur.
- Kahrolsun Amerikancı eğitim sistemi, yavaşın demokratik lise mücadelemiz.
- Yaşasın işçi sınıfının bilimi
- Kahrolsun faşizm.

**İstanbul Devrimci Liseliler Birliği
DEV - LİS**

TSİP üzerindeki yeni baskılar faşist tırmanışın bir halkasıdır

(Baştarafı 3. Sayfada)

TSİP BÜTÜN bu baskılara kanunsuzluklara göğüs germiştir. Fakat çökmemiştir, yılmamıştır.

Özellikle Kongre sonrasında sağ- lıklı bir güçlenme aşamasına giren TSİP'in kimilerince yayılmağa çalışılan, battığı - bittiği dedikoduları ve imajı sona ermiştir. Parti'nin son aylardaki ideolojik ve politik çalışmaları yeni program ve Kongre kararları ışığında gösterdiği kısa fakat ümitvar gelişimi egemen sınıfların hoşuna gitmemiştir. Öte yandan Parti'ye sözüme na sosyalizm adına yöneltilen ihbar yollu iftiralar ve aslı astarı olmayan, dedikodudan öteye gitmeyen ithamlar da burjuvazinin Parti üstündeki baskılarını arttırmasını kolaylaştırıcı yön- de olmuştur.

TSİP bir yandan burjuvazinin ör- güt ve üyeler üzerindeki, siyasal - dü-

şünsel Parti çalışmaları üzerindeki baskılarına göğüs gererken, öte yan- dan karşı - devrimci Maocusundan, sağ ve «sol» - kanat revizyonistin, keskin devrimcisinden tatlı sus sosy- yalistine, örgütüsünden «bağımsız sosyalistine» kadar bir kutsal ittifak yelpazesine karşı karşıya kalmıştır. İki yıl önce Partinin ilk kuruluşun- danberi TSİP'e yöneltilen ve hiçbir ciddi ideolojik eleştiriyi içermeyen, dedikodu, iftira —ve zaman zaman iftira dolu ihbarlara— kadar varan bu TSİP antipatanlığı —eski dozu ve etkisi gitgide azalarak da olsa— sürmektedir. Sosyalist hareketimizin dağınıklığından bilimsel yetersizlikler den ve en önemlisi Türkiye sosyalist ve işçi sınıfı hareketinin bütünleş- memiş olmasından ileri gelen bu ilke siz, bilimsiz ve kariyerist, ayrılıkçı tavırlar karşısında Parti ciddiyeti, se rinkanlığı ve bilimselliği elden bırak- madan saygın bir yol izlemiştir. Ve

sanırsız ki işçi sınıfının politik birliği sağlanıncaya, işçi sınıfımızın tüm *ba- ğımsız sınıf güçleri*, bilimsel sosyalist müfrezeleri merkezi siyasi otorite ön- cülüğünde birleşinceye kadar bu gibi tutumlar hareketten eksik olmaya- caktır.

TSİP bugün burjuvazinin gözüne kestirdiği bir avdır. Ve son haftaların gelişimleri bu kanıyı doğrulamaktadır. TSİP üzerindeki son uygulamaları raslantı kabul etmek safdilliktir.

EGEMEN tekelci burjuvazinin a- macı önemli dinamikler taşıyan sosyalist ve demokratik örgüt- leri kitlelerden tecrit etmektir. Bunun için en geçerli yol burjuva terördür. TSİP'e, TÖB - DER'e, diğer devrimci - demokratik kuruluşlara ve halkımızın sınıf güçleri içinde şu veya bu şekil- de yeralan tüm ilerici örgütlere yapı- lan baskılar hep aynı amacı taşımak- tadır. Egemen çevreler böylece emek- çi halkın çeşitli kesimlerinin uyanışın

da örgütlenişinde rol oynayan örgüt- leri —kendi kitle tabanları da dahil olmak üzere— emekçi yığınlardan so- yutlamak, uzak tutmak isterler. Yuka- rıda da belirttiğimiz gibi bu emelle uygulanan yöntem ise baskı, sindir- me, yıldırma faaliyetidir.

Gazetemizin bağımsız bir yayın or- ganı olarak desteklediği Türkiye Sosy- yalist İşçi Partisinin bu sindirme poli- tikası karşısında sosyalist ve demok- ratik mücadelede yeni deneyler kaza- narak burjuva beyaz terörüne azimle karşı duracağına şüphemiz yoktur. Ve KİTLE faşist tırmanışın kurban et- mek istediği tüm sosyalist parti ve çevreleri, devrimci - demokratik kuru- luşları faşizme karşı, MC gericiliğine karşı sonuna kadar destekleyecek ve bu alanda, demokratik güçbirliği plat- formunun kurulmasına giden yolda ü- zerine düşen teorik - ideolojik görev- leri yerine getirmeğe devam edecek- tir.

Büyük Haziran Direnişi ve TSİP'in Kuruluşu Anıldı

- Bütün Ülkelerin İşçileri Birleşiniz!
- Kılavuzumuz Sosyalizm - Silahımız Partidir
- İş - Ekmek Hürriyet - Sömürüye Nihayet
- Faşizme Geçit Yok
- Kahrolsun Sermayenin Kanlı Diktası Faşizm
- Yaşasın İşçilerin Birliği - Halkların Kardeşliği
- Her 15 - 16 Haziran'da Daha Güçlüyüz
- Faşist 141 - 142 nci Maddeler Kaldırılmalıdır
- Yaşasın Bağımsızlık - Demokrasi - Sosyalizm Mücadelemiz
- Doğu'daki Şoven Baskılara Son
- Bütün Çalışanlara Grevli Toplu Sözleşmeli Sendikalaşma Hakkı
- İşçiyiz Güçlüyüz - Devrimde Öncüyüz
- Yaşasın İşçi Sınıfının Uluslararası Birliği ve Dayanışması
- Louis Corvalan'a Özgürlük

Yukarıdaki sloganlar, TSİP'in 16 Haziran'daki Kutlama Gecesinde Spor ve Sergi Sarayını kaplayan büyük bez dövizlerden bir kısmının üzerindeki sözlerdi...

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin kuruluşunun İkinci ve Büyük Haziran Direnişi'nin Altıncı Yıldönümünü kutlama toplantısı emniyet kuvvetlerinin kanunsuz baskıları ve bina çevresinde estirdiği terör atmosferi altında, azimli, inançlı, coşkulu bir havada başladı.

Kutlama törenini TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz bir konuşmayla açtı. 15 - 16 Haziran tarihinin hem işçi sınıfımızın bir demokratik hareketinin yıldönümü hem de işçi sınıfı sosyalizmi yolunda ileri bir aşamayı, ileri bir adımı oluşturan TSİP'in kuruluşunun yıldönümü olması bakımından önem taşıdığını belirten TSİP Genel Başkanı, dergimize de metnini verdiği konuşmasında sosyalist hareket içinde TSİP'in yeri, görevleri ve sosyalist birlik konusunu işledi.

Daha sonra TSİP korusu devrimci marşlar söyledi. Ali Taygun'un Nazım'dan okuduğu şiirlerden sonra Halk Ozanı Ceylani devrimci türküler söyledi.

Daha sonra söz aalın TSİP Merkez Yürütme Kurulu üyesi Veli Gürcan 15 - 16 Haziran ve Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin Türkiye emekçi halk hareketindeki önemini dile getirdi. Sık sık alkışlarla kesilen konuşmasında Veli Gürcan Bağımsızlık - Demokrasi ve Sosyalizm mücadelesinde Partinin görevlerini, sosyalist hareketin dağınıklığını ve birlik perspektifini özetledi. Partinin temel şiarlarını tekrarladı. Anti - Faşist mücadeledeki çok yönlü ödevleri belirten TSİP Merkez Yöneticisi, sol çocukluk hastalığına karşı Parti'nin verdiği mücadeleyi anlatarak Partinin seçimlerle ilgili görevini dile getirdi.

Maocuların TSİP Çorum mitingindeki provokasyonunu belirten Gürcan, TSİP'in maoculara karşı en etkili mücadeleyi vermekte olduğunu, gene partinin sapmalara karşı kararlı bir ideolojik mücadele sürdürdüğünü söyledi. Sosyalist hareketin birliğinde partinin karşılaştığı bölücü hücumlara rağmen,

Çorum'da 15 - 16 Haziran yürüyüş ve mitingi

sosyalist birliğin sağlam temeller üzerinde mutlaka inşa edileceğini vurguladı.

TÜRKİYE SOSYALİST VE İŞÇİ SINIFI HAREKETİNDE BAĞIMSIZ POLİTİKA

ÇEŞİTLİ türküler ve şiirlerle devam eden Kutlama ve Anma töreninin sonuna doğru konuşan TSİP Genel Sekreteri Yalçın Yusufoglu, özellikle 15 - 16 Haziran'ın önemi ve işçi sınıfı bağımsızlığı, işçi sınıfının bağımsız sınıf güçleri sorununu işledi. 15 - 16 Haziran'ı yüz yıllık Türkiye işçi hareketinin Tersane ve Şimendifer grevlerinden, kopup gelen, 1960 sonrasında Kavel'den, Kozlu'dan, Derby'den, Singer'den, Horoz Çivi'den, Demir Döküm'den, Gıslaved'den, Sungurlar'dan geçerek 1970 Haziran'ına ulaşan bir sürecin vardığı doruklardan birisi olarak nitelleyen TSİP Genel Sekreteri 15 - 16 Haziran olaylarının DİSK'i boğmak amacına yönelik yasa değişikliğinden patlak verdiğini fakat silahın geri teptiğini söyledi.

TSİP Genel Sekreteri daha sonra Türkiye Sosyalist ve işçi sınıfı hareketinin birliğinin ve giderek işçi - köylü ittifakına dayanan Demokratik Halk Cephesinin oluşmasının temel görevler olduğunu belirtti. İşçi sınıfıyla ilgili ikili görevi sosyalist hareketin birliği ve sosyalist olsun olmasın tüm işçi gruplarının işçi hareketi içindeki birleşik cephesi olarak nitelendiren Yalçın Yusufoglu, işçi hareketinin birliği ve işçi sınıfının taktikleri, sınıf ittifakları konusunda sosyal demokrasi ile faşizme karşı güçbirliği sorununa değindi, konuya bilimsel yaklaşmak gerektiğini söyleyerek sosyal demokrasi içindeki sağ ve sol kanat ayrımının yapılması gerektiğine, sağ kanat sosyal demokrasisine «ulusal burjuvazi» yakıştırmasının yapılmasının yanlışlığına ve sakıncalarına dikkati çekti. 1969 Toplantısındaki konuyla ilgili ilkelere ve dünya işçi sınıfı partilerinin 1930'lardan bu yana sosyal demokrasiye karşı izledikleri politikaya değinen Yalçın Yusufoglu Anti-faşist Halk Cephesi ve Birleşik İşçi Cephesi çalışmalarında sosyal demokrasi ile ilişkiler ve ittifaklar konusunun hiçbir işçi sınıfı partisi tarafından sosyal demokrasi takipçiliği anlamına alınmadığını, sosyal demokrasiden —özellikle sağ kanat liderlerinin hakim olduğu sosyal demokrasiden— büyük demokratik misyonlar beklemenin işçi sınıfı hareketine zarar getireceğini, hareketin ekonomik - demok-

ratik mücadele birliğini sağlamak yolunun reformizme ve ekonomizme taviz vermek olmayacağını parlamento seçimlerinde veya işçilerin ekonomik - demokratik mücadelesinde sosyal demokrasiye karşı ilkesiz ve tavizkâr yaklaşmanın işçi sınıfı bağımsızlığını gölgeleyeceğini vurguladı.

Türkiye sosyalist ve işçi sınıfı hareketi'nin, dünya devrimci sürecinin ve onun evrensel yöneliminin, şiarlarının bir parçası olduğunu belirten TSİP Genel Sekreteri uluslararası işçi sınıfı hareketinin ve ulusal kuruluş hareketinin sosyalist sistemin belirleyiciliğinde güçlendiğini tekrarlayarak, yakın zamanlardaki İspanya ve Yunanistan işçi hareketlerine değindi, şu anda Bolivya'da Hugo Banzer faşizmine karşı direnenlerin Türkiyeli işçilerin kardeşi olduğunu hatırlattı. Uluslararası birlik ve dayanışma gereğini vurguladı. Uluslararası Sosyalist ve işçi hareketinin dünya barışı çabalarının büyük bir enternasyonalist işlev olduğunu söyledikten sonra emperyalizme ve dünya gericiliğine karşı mücadele veren uluslararası sosyalist ve işçi sınıfı hareketinin Şili müfrezesinin yiğit lideri Louis Corvalan'a Özgürlük şiarının giderek dünyada yayıldığını, tıpkı 1930'larda «Dimitrov'a Özgürlük», «Thaelmann Serbest Bırakılmalıdır» sloganları gibi bu sloganın da enternasyonalist ve anti-faşist bir görev olduğunu hatırlattı.

Türkiye sosyalist hareketinin birlik sorununda TSİP dışındaki çeşitli sosyalist müfrezelerin bazı ayrılıkçı tutumlarının tarihsel süreçte bilimle, işçi sınıfıyla aşılabileceğini söyleyen TSİP Genel Sekreteri soruna prensipli ve ciddi olarak yaklaşmak gerektiğini, aynı ayrılıkçı tutumlara düşmemek zorunluğunu, sorumlu davranmak yükümlülüğünü belirterek Türkiye halkının ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesi dinamizmini vurgulayarak sözlerini bitirdi.

Daha sonra aralarında bazı TSİP üyelerinin de yer aldığı ve 15-16 Haziran Direnişi'ni sahneleyen bir tiyatro oyunuyla gece sona erdi.

TOPLANTIYA KARŞI GETİRİLEN BEYAZ TERÖR

TSİP'in düzenlediği toplantıyla ilgili en önemli olay hiç kuşkusuz emniyet kuvvetlerinin yolları kesip, toplantıya gidenleri aramaları, böyle bir terör havasında pek çok kimsenin toplantıya katılmasının en-

(Devamı 15de)

kitle

Sahibi : Mehmet Yücel — Sorumlu Müdür : İlker Demir — Yönetim Yeri : Cağaloğlu Başmuhasip Sokak Tan Apt. No. 10 - 11 İstanbul — Dizi - Baskı : İshak Basımevi 27 73 37 — Son baskı tarihi : 21 Haziran 1976